

การสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวสุทธาสินี กระสินธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

871.39
ศ๗๔4 ก
ร.3

การสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวสุชาสิณี กระสินธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2547

1
A 257/211 ร.3

20 ม.ค. 2548

นางสาวสุทธาสินี กระสินธุ์ (2547), การสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. สารนิพนธ์ ศศ.ม.

(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
เฉลียวศรี พิบุลชล.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน จากมหาวิทยาลัยของรัฐบาล คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 30 คน มหาวิทยาลัยเอกชน คือ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 30 คน เครื่องมือสำหรับการทำวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นการสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ส่วนที่เป็นการสำรวจการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากทั้ง 10 มหาวิทยาลัย โดยเลือกมาจำนวน 1 คน ต่อ 1 มหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และ ค่าสหสัมพันธ์

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก ในขณะที่การประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก

THE EXPLORATORY STUDY OF BELIEFS OF THAI EFL TEACHERS
AT THE UNIVERSITY LEVEL
TOWARDS STUDENT-CENTERED LEARNING APPROACH

AN ABSTRACT
BY
MISS SUTHASINEE KRASIN

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Arts degree in Teaching English as Foreign Language
At Srinakharinwirot University
October 2004

Suthasinee Krasin. (2004). The Exploratory Study of the Beliefs of Thai EFL Teachers at the University Level Towards Student-Centered Learning Approach.
Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Asst. Prof Chaleosri Pibulchol.

The purpose of this study is to explore the beliefs that Thai EFL teachers at the university level have towards Student-Centered Learning (SCL).

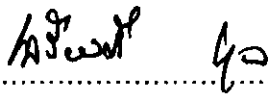
Sixty Thai EFL teachers from 10 universities participated in this study, A questionnaire and a focus group interview were conducted in order to gather data.

The questionnaire was divided into three parts: Part I, identified the background of the respondents, Part II, explored the beliefs of the respondents towards SCL, and Part III, explored the application of SCL into classroom setting. For the focus group interviews, six open-ended questions were used to explore the respondents' beliefs and applications towards SCL. The data was statistically analyzed by mean, percentage, and correlation.

The findings of this study revealed that Thai EFL teachers in the university level had beliefs towards SCL at high level but the application of such approach into classroom was slightly lower.

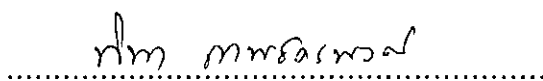
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

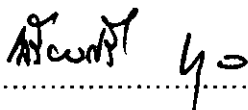
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจลียวศรี พิบูลชล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

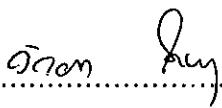
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพา เทพอัครพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

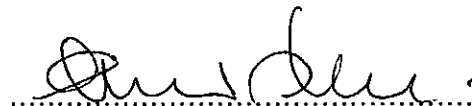
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจลียวศรี พิบูลชล)

ประธาน

(ดร. วัลลภา ไทยจินดา)

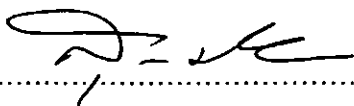
กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ อรพรรณ วีระวงศ์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ สุภา ปานเจริญ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบ และปรับปรุง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล และกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. วลลภา ไทยจินดา และอาจารย์อรพรรณ วีระวงศ์ ที่ได้กรุณา รับเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์

คุณประโยชน์ใดใดอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้สนใจทุกท่าน

สุทธาสินี กระสินธุ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาของการวิจัย.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
สมมุติฐานของงานวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน.....	5
ความหมายของความเชื่อ.....	6
บทบาทและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ.....	6
แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	11
ลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
งานวิจัยเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	18
งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน.....	20
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	23
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	23
ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า.....	23
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	27
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอน ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	29
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์แนวการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียน.....	33
	ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์.....	38
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	42
	สรุปผลการวิจัย.....	42
	การอภิปรายผล.....	43
	บรรณานุกรม.....	50
	ภาคผนวก.....	54
	ภาคผนวก ก.....	54
	ภาคผนวก ข.....	59
	ภาคผนวก ค.....	64
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	67

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
2 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ).....	28
3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามกับความเชื่อที่มีต่อ แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	29
4 จำนวนค่าเฉลี่ยที่นำมาวิเคราะห์จำแนกข้อความแต่ละข้อความ จากแบบสอบถาม ส่วนที่ 2.....	30
5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเทียบเป็นระดับคะแนนที่นำมาวิเคราะห์ จำแนกข้อความแต่ละข้อจากแบบสอบถามส่วนที่ 3.....	34
6 เปรียบเทียบระดับความเชื่อ และระดับการประยุกต์แนวการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	38
7 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	38

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน และแนวคิด ความเชื่อ ปรัชญา และหลักการ.....	7
2 Student-centered Approach (Thailand TESOL SIG Conference 2003).....	18

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของการวิจัย

ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่ต้องดำเนินการสอนตั้งแต่การวางแผนการสอน เตรียมสื่อการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถ ความสนใจ ซึ่งครูผู้สอนแต่ละคนอาจจะมีพฤติกรรมการสอนที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนได้นำเอาความเชื่อที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของตนเองมาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน (Shavelson and Stern, 1981) สิ่งที่เป็นบ่อเกิดแห่งความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนการสอนมีอยู่ด้วยกันหลายอย่าง เช่น เกิดจากการศึกษา ทศนคติส่วนตัว การตีความ การคาดหมาย ทฤษฎีที่ศึกษา การสันนิษฐาน เป็นต้น ได้มีนักวิจัยทางการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับความเชื่อ ของผู้สอนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสอนของตน (Johnson, 1992 ; Woods, 1991 ; Smith, 1996) ผลของการวิจัยพบว่า ความเชื่อต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน มีผลต่อ การกำหนดรูปแบบการสอนของตน ซึ่งส่งผลให้ การจัดกิจกรรมในห้องเรียนมีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่นครูผู้สอนที่มีความเชื่อว่าการเรียนภาษาอังกฤษจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้กฎไวยากรณ์ ต่างๆ กิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนจะเป็นกิจกรรมที่เน้นกฎไวยากรณ์ ในขณะที่ครูผู้สอนที่มีความเชื่อว่าการเรียนภาษาอังกฤษจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อนักเรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหน้าที่ของภาษา กิจกรรมที่ใช้จึงเป็นกิจกรรมที่เน้นการใช้ภาษาในหน้าที่ ที่ต่างกันไปด้วยเหตุดังกล่าว การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อของผู้สอนจึงมีความจำเป็นเพื่อทำให้เราสามารถเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น ว่าเกิดอะไรขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน (Borg, 2001)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 เรื่องแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว จึงได้มีการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ในทุกสาระการเรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในระดับอุดมศึกษา ภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เป็นหนึ่งในวิชาศึกษาทั่วไป โดย ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ทุกมหาวิทยาลัย

เปิดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษ 1 และ 2) อย่างน้อย 6 หน่วยกิต โดยครอบคลุมจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้สองประการด้วยกันคือ ประการแรก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันทั้งใน และนอกมหาวิทยาลัย ประการที่สอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา และวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละบุคคล และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning) โดยครูผู้สอนต้องจัดให้มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายผ่านสื่อที่มีอยู่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนในการแสดงความสามารถ และประเมินผู้เรียนจากความสามารถที่ผู้เรียนแสดงออกโดยการสังเกตจากการทำกิจกรรมของผู้เรียน นอกจากนี้ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเช่นเดียวกัน (ร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ 1 และ 2 ฉบับแก้ไข ปีพ.ศ. 2545)

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยนำแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-centered Learning Approach) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากหลักสูตรที่กำหนดขึ้นแล้ว ครูผู้สอนถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวมาแล้วพบว่า ความเชื่อของครูผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนนั้นมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมในการสอนของครู การจัดการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ และการเลือกใช้กิจกรรมในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาถึงความเชื่อของผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับอุดมศึกษา ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษา เพื่อศึกษาว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับอุดมศึกษา มีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลที่ได้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาถึงผลสำเร็จในการประยุกต์แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังได้เป็นข้อมูลให้บุคคลที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนของครูผู้สอน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความเชื่อ และทัศนคติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาพฤติกรรมการสอนของผู้สอน เพื่อให้หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย สามารถนำผลของการวิจัยไปใช้ประกอบในการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 60 คน ของมหาวิทยาลัยของรัฐบาล จำนวน 5 แห่ง และเอกชน จำนวน 5 แห่ง แห่งละ 6 คน
2. ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกจากผู้ตอบแบบสอบถาม มหาวิทยาลัยละ 1 คน จำนวน 10 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเชื่อ หมายถึง ทัศนคติ ความคิดเห็น ความเข้าใจ ความคาดหวัง ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนของตนเอง
2. แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบดังต่อไปนี้
 - 2.1 วิธีการสอน หมายถึง วิธีการสอนตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีสาระสำคัญคือครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้ให้ความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ให้คำแนะนำในการเรียนการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน
 - 2.2 สื่อการเรียนรู้ หมายถึง สื่อที่ใช้ในห้องเรียนที่มีการใช้แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีความหลากหลาย
 - 2.3 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยประเมินจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน จัดให้มีการประเมินผลการเรียนที่หลากหลาย

3. ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐาน (Foundation English) ในระดับอุดมศึกษา

สมมุติฐานของงานวิจัย

ความเชื่อของครูผู้สอนมีส่วนกำหนดพฤติกรรมการสอน ซึ่งรวมถึงวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อในการสอน และการเลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนของตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 ความหมายของความเชื่อ
 - 1.2 บทบาทและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ
2. แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1.1 Learning by doing
 - 2.1.2 Cooperative learning
 - 2.1.3 Constructivism
 - 2.2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 2.2.1 วิธีการสอน
 - 2.2.2 สื่อการเรียนรู้
 - 2.2.3 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
 - 2.3 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอน

ความเชื่อของครูผู้สอนและผลต่อการจัดการเรียนการสอน

ในงานวิจัยนี้ จะได้กล่าวถึงความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 2 หัวข้อ คือ 1) ความหมาย และ 2) บทบาทและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ และทัศนคติของผู้สอน

1. ความหมายของความเชื่อ

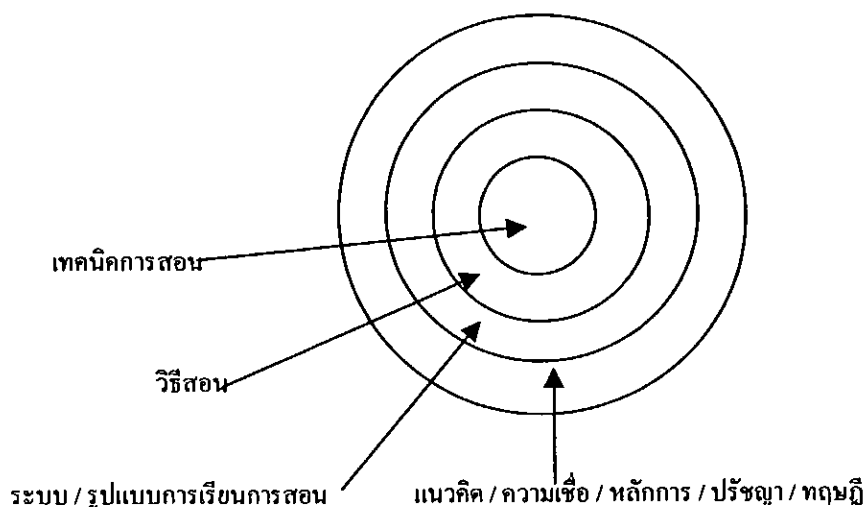
ดิลท์ส (Dilts. 1999) ได้ให้ความหมายสำหรับความเชื่อว่า หมายถึง การตัดสินใจ การให้คุณค่า ที่บุคคลได้ให้กับตัวเอง กับบุคคลอื่น และกับโลกรอบๆตัวพวกเขา เนื่องจากความหมายของคำว่า ความเชื่อนั้น ค่อนข้างกว้าง และเป็นนามธรรม ทำให้หาคำจำกัดความได้ยาก แต่ ปาแจร์ส (Pajares. 1992) ก็ได้พยายามให้ความหมาย โดยอ้างถึงคำที่มีความเกี่ยวข้องกับคำว่าความเชื่อมากที่สุดไว้ด้วยกันหลายคำ ดังนี้ "ความเชื่อ หมายถึง ทศนคติ ค่านิยม การตัดสินใจ ความจริง ความคิดเห็น ความนึกคิด การรับรู้ นิยาม การให้นิยาม การกำหนด ทฤษฎีอ้างอิง..." นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ก่อให้เกิดความสับสนในการให้คำจำกัดความของความเชื่อ คือ ความแตกต่างระหว่างความเชื่อ (Beliefs) และ ความรู้ (Knowledge) นักวิจัยหลายท่านได้ให้ความเห็นว่า ความเชื่อนั้นมีความหมายใกล้เคียงกับความรู้อย่างมาก เนื่องจากความเชื่อเป็นสิ่งที่ประกอบกันขึ้นเป็นความรู้ให้กับบุคคลนั้นๆ (Murphy. 2000)

ความเชื่อของแต่ละคนแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆที่บุคคลนั้นได้สัมผัสมา โดยปัจจัยดังกล่าวนี้มีอยู่ด้วยกันหลายประการดังต่อไปนี้

2. บทบาทและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ

ความเชื่อ และทัศนคติของผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน และพฤติกรรมการสอนของผู้สอนแต่ละคน รวมทั้งเทคนิคการสอนของผู้สอนนั้นก็ได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อและ ทัศนคติของผู้สอนเอง สิ่งที่เป็นรากฐานของความเชื่อ และทัศนคติของแต่ละบุคคลนั้นมีอยู่หลายประการเช่น การศึกษา ทัศนคติส่วนตัว การตีความ การคาดหมาย ทฤษฎีที่ศึกษา ประสบการณ์ และการสันนิษฐาน (Shavelson and Stern. 1981)

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอน เทคนิคการสอน และแนวคิด ความเชื่อ ปรัชญา และหลักการ (กรมวิชาการ.)

จากภาพประกอบ แนวคิด ความเชื่อ หลักการ ปรัชญา หรือทฤษฎี จะเป็นกรอบความคิดในการจัดระบบการเรียนการสอน และจากระบบการเรียนการสอนจะเป็นกรอบของวิธีสอน วิธีสอนจะเป็นกรอบของเทคนิคการสอน (กรมวิชาการ.) กล่าวได้ว่า ความเชื่อ และทัศนคติของผู้สอน ต่อระบบ หรือรูปแบบการสอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่ดี จะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง

การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อของผู้สอนนั้นทำได้ยาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่อยู่ภายในตัวของบุคคลแต่ละคน ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ ดังนั้นจะต้องทำการศึกษาพฤติกรรมของผู้สอนขณะทำการสอน ซึ่งสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนระหว่างการเรียนการสอนจะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของผู้สอน (Richards, 1998) ริชาร์ด กล่าวว่า สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อต่อแนวการสอนของครูผู้สอนมีอยู่ด้วยกัน 3 สิ่งคือ

1. แนวการสอนที่ผู้สอนใช้ในห้องเรียนของตนแสดงให้เห็นว่าผู้สอนมีความเชื่อต่อแนวการสอนดังกล่าว
2. การใช้สื่อการสอนในห้องเรียนแสดงให้เห็นถึงความเชื่อของผู้สอนว่าการใช้สื่อดังกล่าว จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ
3. กิจกรรมที่ใช้ในการสอนของครูผู้สอนแสดงให้เห็นถึงความเชื่อว่าการใช้กิจกรรมดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอนจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของผู้สอนมีหลายประการ โดยอาจมาจากประสบการณ์ การศึกษา และปัจจัยภายนอกอื่นๆ (Richards, 1996) ดังต่อไปนี้

1. ประสบการณ์ในการเรียนภาษา ผู้สอนจะนำเอาความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับในเวลาที่ยังเป็นผู้เรียนมาประยุกต์เป็นความเชื่อของตน
2. ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์ในการสอนมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการกำหนดความเชื่อของผู้สอน ซึ่งถ้าผู้สอนพบว่า รูปแบบ หรือวิธีการสอนใช้ได้ผลกับผู้เรียนของตน ก็จะมี ความเชื่อต่อรูปแบบ หรือวิธีการสอนดังกล่าว
3. บุคลิกลักษณะของตัวผู้สอน ในบางครั้งผู้สอนจะมีความเชื่อต่อรูปแบบการสอน หรือกิจกรรมที่ใช้ในการสอน เนื่องจากสิ่งเหล่านั้นเหมาะกับบุคลิกลักษณะของตัวผู้สอนเอง
4. ความคาดหวังจากโรงเรียน ผู้ปกครอง รัฐบาล และท้องถิ่นที่ผู้สอนเป็นสมาชิกอยู่ โรงเรียน หรือสถาบันการสอน ได้มีการกำหนดรูปแบบ วิธีการสอนเป็นแบบแผนเพื่อให้ผู้สอนปฏิบัติตาม นอกจากนี้ รูปแบบ หรือวิธีการสอนที่ฝังรากลึกในท้องถิ่นที่ผู้สอนเป็นสมาชิกอยู่ ก็มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้สอนเชื่อว่า รูปแบบ วิธีดังกล่าว เป็นวิธีที่เหมาะสม และได้ผลที่สุด
5. การศึกษา และการวิจัย ผู้สอนอาจมีความเชื่อเนื่องมาจากการศึกษาหลักในการ รับรู้ภาษาที่สอง (Second Language Acquisition) การทำวิจัย และการศึกษาความรู้จากแขนง อื่นๆ เช่น จิตวิทยา เป็นต้น

เห็นได้ว่า ความเชื่อของผู้สอนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมการสอนในห้องเรียนของผู้ สอนแต่ละคน ดังนั้นการศึกษาถึงความเชื่อดังกล่าว มีส่วนสำคัญที่ทำให้รับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในห้อง เรียนระหว่างการเรียนการสอน จากข้อมูลข้างต้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งได้รับอิทธิพลจากความเชื่อ ของผู้สอนคือ รูปแบบการสอน ซึ่งในปัจจุบันได้กำหนดให้ใช้รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในทุกระดับชั้นของการศึกษาในประเทศไทย ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student-Centered Learning)

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางทั้งหมด 4 ประเด็น คือ 1) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่ถือเป็นทฤษฎีสำคัญที่เป็นจุดกำเนิด ของรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) คุณสมบัติของผู้เรียนสำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) ลักษณะการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นมีรากฐานมาจากหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่เป็นที่กล่าวถึงในวงกว้างและมีความสำคัญมาจวบจนปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 3 ทฤษฎี ดังนี้

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by doing) ทฤษฎีนี้ริเริ่มโดย จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) โดยมีหลักการที่สำคัญคือการทำให้อาจารย์มีความสำคัญกับนักเรียนในการทำกิจกรรม นักเรียนจะได้รับการฝึกให้มีความเชื่อมั่นโดยการทำกิจกรรมด้วยตนเอง นอกจากนั้น การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถประมวลเอาความรู้ที่พวกเขาเมื่ออยู่แต่เดิม เข้ากับความรู้นี้ใหม่ที่ได้รับในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเหล่านั้นสามารถนำเอาความรู้เหล่านั้นมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวได้ว่า ทั้งทฤษฎี learning by doing ของ จอห์น ดิวอี้ เป็นรากฐานที่สำคัญของรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากทั้ง 2 ทฤษฎี เน้นการที่ ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติจริง รู้จักพึ่งพาตนเอง และเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการเรียนการสอน

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ดิวอี้กล่าวว่า การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในงาน หรือมี ประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกัน จะเป็นการเตรียมพร้อมสู่การใช้ชีวิตในสังคมประชาธิปไตย (Dewey. 1916) กิจกรรมที่ครูผู้สอนได้จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคม นอกจากนี้ ผู้เรียนแต่ละคนก็จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่มของตน เกิดการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน (Kagan. 1992) ในห้องเรียนของการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น จะมีการสนับสนุนให้มีการแข่งขันกันระหว่างกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มก็จะร่วมมือกันเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาที่ครูผู้สอนกำหนดขึ้น กลุ่มที่จะประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันที่จะทำงานให้เสร็จลุล่วงภายในเวลาที่กำหนดโดยครูผู้สอน กอร์ (Goor. and Schwenn. 1993) พบว่า การเรียนแบบร่วมมือจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการใช้ชีวิตในสังคม และทำให้นักเรียนเรียนรู้ที่ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างได้อย่างดี ครูผู้สอนจะสอนให้นักเรียนรู้จักวางแผน ควบคุม และประเมินผลการเรียนของตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้ทักษะเหล่านั้นในการดำเนินชีวิตของตนเองได้เป็นอย่างดี ครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะทำให้สภาพแวดล้อมในห้องเรียนนั้น เอื้อต่อการทำงานของนักเรียน โดยจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงาน วางแผนการสอน ออกแบบกิจกรรมกลุ่ม เลือกสรรอุปกรณ์ในการเรียน และกำหนดระยะเวลาการทำงานกลุ่มของนักเรียน (Johnson. 1994) วิธีที่จะดึงดูดความสนใจของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนนั้นมีหลายวิธี วิธีหนึ่งที่ได้ผลดีคือ การมอบหมายงานให้นักเรียนทำ ซึ่งงานที่มอบหมายนั้นจะต้องเป็นเรื่องที่ผู้เรียนให้ความสนใจ (Reid. 1987 ; Nunan. 1988)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) เน้นในเรื่องของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของผู้เรียน ได้พึ่งพา เรียนรู้จากกันและกัน กิจกรรมกลุ่มถือเป็นหัวใจสำหรับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกทางความคิดโดยใช้สติปัญญาของตนเอง เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหา ฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการติดต่อสื่อสาร เรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น

1.3 ทฤษฎี Constructivism บรูเนอร์ (Bruner. 1960) กล่าวว่า การเรียนนั้นเป็นเรื่องของกระบวนการที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ ความคิด หรือนิยามใหม่ๆ โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้เดิมของนักเรียนเอง หลักการสำคัญของทฤษฎี Constructivism คือการที่ให้นักเรียนได้ค้นพบสิ่งใหม่ๆ จากการเรียน และการที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งครูจะเป็นผู้จัดสรรแหล่งความรู้ รวมถึง สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้นักเรียน (Kaplan. 1999) ลินด์ฟอร์ส (Lindfors. 1984) กล่าวว่า การที่ครูผู้สอนจะสอนนักเรียนอย่างไรนั้น ควรคำนึงถึงว่า ผู้เรียนนั้นเรียนอย่างไร เป็นสำคัญ เพื่อที่จะได้วางแผนการสอนได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed learning) นั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของทฤษฎี Constructivism และเพื่อที่จะนำพานักเรียนไปสู่หัวใจสำคัญ คือการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ครูผู้สอนจะต้องวางแผน และออกแบบกิจกรรมในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนควรจะวางแผนการสอนโดยนำเอาหัวข้อที่นักเรียนสนใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับนักเรียนมาเป็นเนื้อหาในการสอน และความสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด หรือวิธีต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาที่ครูผู้สอนกำหนดให้

ทฤษฎี constructivism เน้นที่การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจำเป็นจะต้องเตรียมแหล่งความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างพอเพียง ไม่เพียงในเฉพาะห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนสามารถที่จะศึกษาค้นคว้า ได้ทุกที่ ทุกเวลา ถือได้ว่า ทฤษฎี constructivism เป็นจุดกำเนิดของศูนย์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือ SAC (Self Access Center) ที่เป็นที่ยอมรับอย่างยิ่งในปัจจุบัน

ทฤษฎีทั้ง 3 ทฤษฎี ถือเป็นทฤษฎีที่มีความเกี่ยวข้อง และเป็นรากฐานของแนวการจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีหลักที่สำคัญ 5 ประการคือ ประการที่หนึ่ง ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construct) โดยอาศัยกระบวนการแสวงหาข้อมูล ศึกษาทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ตัดความ แปรความ สร้างความหมายแก่ตนเอง สังเคราะห์ข้อมูลและสรุปข้อความรู้ ประการที่สอง ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด ประการที่สาม ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน ประการที่สี่ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ควบคู่ไปกับผลงานที่ได้ มีส่วนได้ประเมินตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเอง และ ประการที่ห้า ให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (Bruner, 1960)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยในประเทศไทยจัดแนวการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรวมทั้งวิชาภาษาอังกฤษ โดยได้กำหนดเป็นร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 ดังจะได้กล่าวต่อไป

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง “กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการ กระบวนการ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด” นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการเรียนของตนเอง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าผู้เรียนต้องการเรียนอะไร และเรียนอย่างไร (Richards. 1998) สำหรับครูผู้สอนได้เปลี่ยนหน้าที่มาเป็นเพียงผู้ช่วย ผู้อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน โดยวางแผนการสอนโดยคำนึงถึง ความต้องการ ความถนัด และความสามารถของนักเรียนเป็นสำคัญ (พิมพันธ์ เตชะคุปต์. 2544) นูแนน (Nunan. 1988) กล่าวว่าวัตถุประสงค์หลักของการสอนของครูผู้สอนโดยใช้แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีดังต่อไปนี้

1. จัดหากลยุทธ์ในการเรียนที่มีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน
2. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้การประยุกต์แนวทางการเรียนรู้ที่ตนถนัด
3. พัฒนาทักษะของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถาบัน
4. ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนผู้เรียนในการหาจุดมุ่งหมายในการเรียนของตนเอง
5. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ในระยะเวลาที่กำหนด
6. ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในการพัฒนาทักษะในการประเมินตนเอง

2.1 วิธีการสอน แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ถูกกำหนดให้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในทุกสาระการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หรือภาษาอังกฤษ (คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. 2544) เนื่องจากการเรียนภาษานั้น เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะ ซึ่งทำให้แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้รับการพัฒนาโดยมุ่งเน้นในเรื่องของการ

เรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) ซึ่งแนวการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบ่งออกเป็นชั้นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. **ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)** ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน ซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และรูปแบบภาษาที่ใช้กันจริงโดยทั่วไปรวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. **ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)** ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice / Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปลดปล่อยให้ทำเองมากขึ้น เป็นแบบกึ่งควบคุม (Semi-Controlled) การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้นๆ ด้วยเช่นกัน ในการฝึกนั้น ครูผู้สอนจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดตามแบบง่ายๆ ก่อน จนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สถานการณ์เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Written) เพื่อฝึกความแม่นยำในการใช้

3. **ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)** ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโดยการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลงใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริงด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้ มีประโยชน์ ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใด สามารถนำไปปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ซึ่งการที่จะถือว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงคือ การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ที่จะพบในชีวิตจริง

นอกจากแนวการจัดการเรียนการสอนแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ สื่อการเรียนรู้นั้น เนื่องจากปัจจุบันสื่อการเรียนรู้นั้นมีอยู่มากมาย ครูผู้สอนจึงต้องจัดเตรียมสื่อที่มีความเหมาะสมต่อผู้เรียน เพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนนั้นประสบผลสำเร็จ

2.2 สื่อการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นั้น เน้นสื่อที่ใช้สำหรับการค้นคว้าด้วยตนเองทั้งผู้เรียน และครูผู้สอน ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ จะต้องมีความหลากหลาย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการได้แบ่งสื่อออกเป็น 1) สื่อในห้องเรียน และ 2) สื่อนอกห้องเรียน

สื่อในห้องเรียน

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีคุณภาพ และมีความหลากหลาย จำแนกได้เป็น

1. สื่อของจริง (Realia)
2. สื่อที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน (Authentic Material)
3. สื่อสิ่งพิมพ์ (Published)
4. สื่อวัสดุอุปกรณ์
5. สื่อเทคโนโลยี

สื่อต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างกว้างขวาง น่าสนใจ เข้าใจได้ง่าย รวดเร็ว และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้

สื่อนอกห้องเรียน

นอกจากสื่อในห้องเรียนแล้ว ถือเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องจัดเตรียม ทำความรู้จักแหล่งเรียนรู้ต่างๆ นอกห้องเรียน เพื่อสามารถแนะนำผู้เรียนให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า ฝึกฝนทักษะทางภาษาเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง จำแนกออกได้เป็น

1. ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
2. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access Learning Center)
3. รายการวิทยุ โทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษหรือรายการจากต่างประเทศ หรือรายการจากเคเบิลทีวี หรือดาวเทียม
4. สถานที่ทำการต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทำอากาศยาน โรงแรมต่างๆ กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคาร ห้างร้าน บริษัท ร้านหนังสือ ศูนย์หนังสือ
5. สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่ชาวต่างประเทศสนใจเข้าไปเยี่ยมชม เช่น พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน สวนอุทยานแห่งชาติ

6. สถานทูตประเทศต่างๆ ประจำประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศ เช่น UNESCO UNICEF และสถาบันสอนภาษา

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐ และเอกชน ต่างลงทุนจำนวนไม่น้อยเพื่อสร้าง ศูนย์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือ SAC (Self-access center) จุดประสงค์ของศูนย์ดังกล่าวก็เพื่อที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ และสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน โดยเลือกใช้สื่อต่างๆ ที่จัดไว้ให้ตามความสนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร CD-ROM Internet เป็นต้น

เวนเดน (Wenden. and Rubin. 1987) กล่าวว่า ศูนย์การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนั้นใช้หลักการของ ระบบการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง หรือ Self-directed language learning (SDLL) แหล่งความรู้ต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้สอนควรจะสำรวจความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และควรเป็นลักษณะที่เป็นสื่อผสมเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลง ภาระงานด้านการประเมินผลการเรียน ระบบการวัดและประเมินผลที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน (กรมวิชาการ. 2542) ดังรายละเอียดต่อไป

2.3 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เน้นที่การวัดและการประเมินผล ที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และ สภาพจริงของการเรียนการสอน จากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก (Student performance) สะท้อนให้เห็นความสามารถอย่างหลากหลายในการพัฒนาคนที่ชัดเจน สอดคล้องกับสมรรถภาพที่มีในตนเอง และจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งชี้ให้เห็นวิธีการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การใช้กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) จะช่วยให้ค้นพบได้ว่า ผู้เรียน เรียนรู้เรื่องต่างๆ มากน้อยเพียงใด (กาญจนา ปราบพาล. 2530) กรมวิชาการ (2542.) ได้ระบุไว้ใน คู่มือการประเมินผลจากสภาพจริงว่า ในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ หลักการที่สำคัญ สำหรับการประเมินผลคือ การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวม ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียนตามเป้าหมายหลักสูตร บ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่หลากหลาย ไม่แยกขาดจากการเรียนการสอน เป็นการให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเอง และมองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ตรวจสอบและทบทวนซึ่งกันและกัน เน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการ

ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง รวมทั้งการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ข้อมูลที่จะนำมาใช้ประเมินจะต้องได้มาโดยกระบวนการเก็บรวบรวม จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินผลตามหลักสูตร โดยใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่มีหลากหลายรูปแบบ เลือกนำมาใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกระบวนการสอนของครูผู้สอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้การประเมินความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนจะต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนได้โอกาสในการประเมินการเรียนรู้ของตนเองอีกด้วย

วิกกินส์ (Wiggins. อ้างใน Hart. 1994) ได้กล่าวถึงการประเมินความสามารถที่แท้จริง โดยแบ่งการอธิบายเป็น 3 ส่วน คือ รูปแบบการประเมิน (Design) โครงสร้างการประเมิน (Structure) และการให้คะแนนในการประเมิน (Grading)

รูปแบบการประเมิน (Design)

รูปแบบการประเมินของการประเมินความสามารถที่แท้จริงควรมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาของการประเมินต้องเกี่ยวกับการเรียนรู้ ที่สำคัญ เน้นเรื่องความเข้าใจและความสามารถหลักที่ระบุไว้ในหลักสูตร
2. เนื้อหาของการประเมินต้องน่าสนใจ และสะท้อนให้เห็นสถานการณ์การใช้ภาษาในชีวิตจริง
3. เนื้อหาของการประเมินจะเป็นปัญหาปลายเปิด (ไม่มีคำตอบตายตัว) และอาศัยทักษะรวมทั้งความรู้หลายลักษณะเพื่อช่วยแก้ปัญหา
4. การประเมินต้องเน้นว่าผู้เรียนได้ผลิตผลงาน หรือแสดงออกซึ่งความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
5. การประเมินต้องให้ความสำคัญกับความสามารถ วิธีการเรียน และภูมิหลังที่หลากหลายของผู้เรียน

โครงสร้างการประเมิน (Structure)

โครงสร้างการประเมินความสามารถที่แท้จริง ควรมีลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีลักษณะหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ตนเองสนใจและมั่นใจว่าจะทำได้ดี อีกทั้งทำให้ตนเองได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น
2. ผู้เรียนเห็นประโยชน์ในการฝึกหัดทำ และทำซ้ำๆ ได้
3. ในการประเมินผู้เรียนจะได้ทำงานร่วมกับเพื่อน
4. ผู้เรียนจะทราบล่วงหน้าก่อนได้ว่าจะประเมินเรื่องอะไร อย่างไร
5. ในการกำหนดการประเมิน ผู้ประเมินต้องตระหนักเรื่องความแตกต่างของเวลาที่ผู้เรียนแต่ละคนจะใช้ในการทำกิจกรรมที่ใช้การประเมิน

การให้คะแนนในการประเมิน (Grading)

การให้คะแนนในการประเมินความสามารถที่แท้จริง ผู้ประเมินควรยึดหลักต่อไปนี้

1. เน้นการให้คะแนนตามมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทักษะต่างๆ ในภาษา และตามข้อตกลงที่กลุ่มนักเรียน และผู้สอนร่วมกันกำหนดไว้ก่อนแล้ว
2. เน้นจุดเด่นของผู้เรียนมากกว่าจะเน้นการทำโทษ และตอกย้ำจุดด้อยของผู้เรียน
3. เน้นความสามารถหลักๆ ที่ผู้เรียนควรทำได้ มากกว่าการให้คะแนนโดยอาศัยการนับข้อผิดพลาดที่เห็นได้ง่ายที่ผู้เรียนทำ
4. เน้นการประเมินกระบวนการ เมื่อทราบว่าผู้เรียนได้มีการพัฒนาจากจุดเริ่มแรกอย่างไร ควรจะแก้ไขจุดบกพร่อง และส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียนอย่างไร
5. มีส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกฝนการประเมินตนเอง
6. ไม่มุ่งเน้นการเปรียบเทียบคะแนนหรือการพัฒนากับผู้เรียนคนอื่นๆ (เพราะอาจทำให้ผู้เรียนที่อ่อนเสียกำลังใจ และมองดูการเรียนว่าเป็นการแข่งขัน มากกว่าการได้ข้อความรู้เพื่อการพัฒนา)

จะเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ภาระงานด้านการประเมินผลการเรียน ระบบการวัด และประเมินผลที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปโดยเน้นไปที่ การวัดและการประเมินผลที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน กล่าวโดยสรุป แนว การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น มีองค์ประกอบสำคัญคือ วิธีการสอนที่เน้นการ เรียนเพื่อการสื่อสาร สื่อการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กลยุทธ์การเรียนที่ สามารถใช้ใน และนอกห้องเรียนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการประเมินผลตามสภาพจริง

ลักษณะของการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ทบวงมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้ทุกมหาวิทยาลัยมีวิชาภาษาอังกฤษ เป็นวิชาพื้นฐานอย่างน้อย 6 หน่วย คือภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 และ 2 โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการและมาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับจุดมุ่งหมายทั้ง 2 ประการดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสังคมทั้งใน และนอก มหาวิทยาลัย

มาตรฐาน 1 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษทั้งในด้านทักษะการพูด และการเขียน เพื่อ ความบันเทิง และในการพัฒนาตนเอง

มาตรฐาน 2 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษทั้งในด้านทักษะการพูด และการเขียน ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในสังคม

มาตรฐาน 3 ผู้เรียนสามารถที่จะรับรู้ และเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม

มาตรฐาน 4 ผู้เรียนสามารถใช้กลยุทธ์ในการเรียนที่เหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในการติดต่อสื่อสารของตน

จุดมุ่งหมายที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งทางด้านการศึกษา และเหตุผลเฉพาะแต่ละบุคคล และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

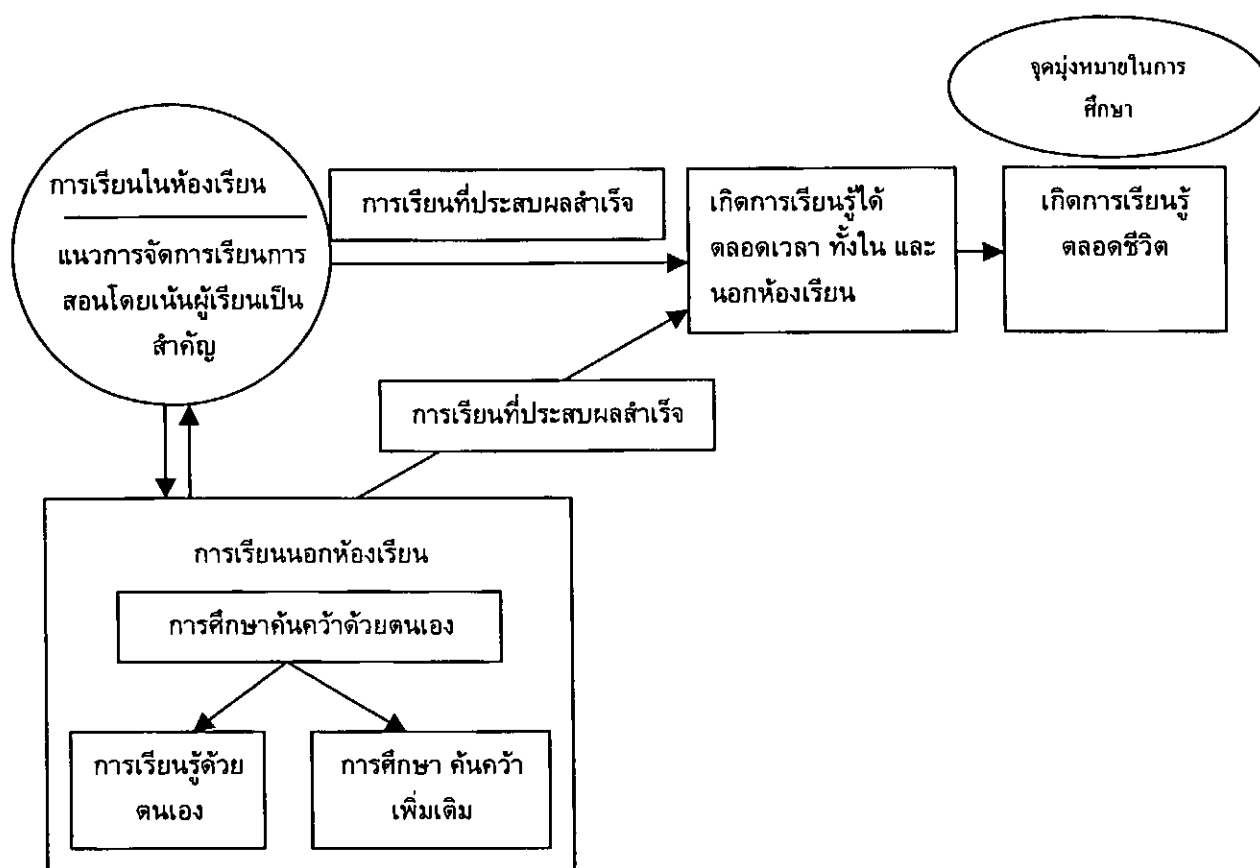
มาตรฐาน 1 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในด้านทักษะการพูด และการเขียน

มาตรฐาน 2 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการศึกษาในห้องเรียน

มาตรฐาน 3 ผู้เรียนสามารถใช้กลยุทธ์ในการเรียนที่เหมาะสม เพื่อหาความรู้ สร้างความรู้ และประยุกต์ความรู้ดังกล่าว เพื่อพัฒนาการทักษะในการคิดแก้ปัญหา (Critical thinking) (ร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ 1 และ 2 ในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545)

จากร่างหลักสูตรดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าแนวการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้นเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และการที่ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หรือ Communicative Language Teaching มากขึ้นซึ่งมีหลักสำคัญว่า การเรียนภาษาจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์การเรียนการสอนที่เหมือนจริง (Eskey, 1997) ซึ่งสามารถเขียนเป็นแผนผังได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 Student-centered Approach (Thailand TESOL SIG Conference 2003)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ คือ 1) งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 2) งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน

1. งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พันธณี วิทโคโด และคณะ (2543) ได้ทำการสังเคราะห์ งานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่พิมพ์เผยแพร่ในช่วง พ.ศ. 2533 – 2543 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ทำให้สามารถจำแนกรูปแบบการสอนได้ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ 1) กลุ่มรูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการคิด 2)

กลุ่มรูปแบบการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วม และ 3) กลุ่มรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและค่านิยม ซึ่งแต่ละกลุ่ม เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ดังนั้นกระบวนการวัดผลจึงมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ที่ปรากฏในรูปแบบของพฤติกรรมและผลงานเป็นหลักแทนการใช้ข้อสอบที่วัดได้แต่ความจำ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนว่าทำอะไรได้บ้าง ซึ่งเรียกว่าเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment)

ลี (Lee, 1998) พบว่าในการเรียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาในระดับปริญญาตรีของฮ่องกงมีแรงจูงใจน้อยมากในการเรียนรู้นอกชั้นเรียน และมีแนวโน้มที่จะจำกัดการเรียนรู้เฉพาะในรายวิชาที่กำหนดไว้เท่านั้น โดยภาพรวมนักศึกษาของฮ่องกงขาดความกระตือรือร้นในการเรียนอาศัยพึ่งพาผู้สอนในการเรียนรู้สูง และขาดความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้จะไม่เอื้อต่อการเรียนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองเลย ผู้ที่จะเรียนภาษาที่สองได้ดีต้องเป็นผู้ที่หมั่นแสวงหาโอกาสที่จะใช้ภาษานอกห้องเรียนอยู่เสมอ เพราะการเรียนภาษาคือการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ลี จึงสร้างแผนการเรียนแบบที่ผู้เรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ของตนโดยผนวกแผนการเรียนดังกล่าวเข้ากับรายวิชาภาษาอังกฤษของชั้นปีที่ 1 ที่ Hong Kong Polytechnic University แผนการของลี มีปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการเสริมสร้างความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง งานวิจัยดังกล่าวทำกับนักศึกษาที่สมัครใจ 15 คน โดยลีเริ่มจากการสรุปจุดมุ่งหมายของแผนการเรียนที่ใช้ให้ผู้เรียนฟัง และให้ผู้เรียนระบุกิจกรรมที่ต้องการทำเกี่ยวกับภาษาอังกฤษลงในบัญชีกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนจะต้องตกลงกับผู้สอนว่าตนเองมีเป้าหมายในการเรียนอย่างไร มีเนื้อหาอะไรในการเรียน และจะใช้เวลาที่ชั่วโมงต่ออาทิตย์ในการเรียนด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียน จะชอบแผนการเรียนในลักษณะนี้ โดยผู้เรียนที่กระตือรือร้นจะมีแรงจูงใจในการเรียน มีความรับผิดชอบ และมีวินัยสูงกว่านักเรียนที่มีความกระตือรือร้นต่ำ ประเด็นสำคัญของงานวิจัยชิ้นนี้คือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น หรือการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น มิได้หมายถึงการลดบทบาทของผู้สอน หรือการทำให้ผู้สอนกลายเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นแต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้าม ในแผนการเรียนลักษณะนี้ ผู้สอนกลับต้องมึบทบาทมากขึ้น ในการสร้างบริบทและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตน

งานวิจัยของ คอทเทอรัล (Cotterall, 1995) มีวัตถุประสงค์ที่จะหาคำตอบว่า อะไรคือปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถต่างกันในการควบคุมการเรียนรู้ของตนในบริบทของการเรียนภาษาอังกฤษ สมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้คือ ผู้เรียนที่มีความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนภาษาต่างกันจะมีระดับความพร้อมในการเรียนด้วยตนเองต่างกัน ทั้งนี้เพราะความเชื่อ และทัศนคติของผู้เรียนจะมีผลอย่างมากต่อพฤติกรรมการเรียน ดังที่ ฮอว์วิทซ์ (Horwitz, 1987) ได้กล่าวไว้ว่าความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับการเรียนภาษาอาจนำไปสู่การใช้กลยุทธ์ในการเรียนที่ด้อยประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ใช้แบบ

สอบถามที่ประกอบด้วยคำถามจำนวน 26 ข้อ และคำถามลักษณะเปิด อีกจำนวน 8 ข้อ ผู้ที่ตอบแบบสอบถามคือผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 139 คน ผลของงานวิจัย แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้เรียนและผู้สอนมีความเชื่อ ทศนคติ และความคาดหวังในปัจจุบันเหล่านี้ต่างกัน จะเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ การรับรู้ร่วมกันในประเด็นเหล่านี้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน จึงควรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางที่ต้องการ

สำหรับในประเทศไทย เรืองฤดี นรนนท์ (2541) ได้ทำการศึกษาผลการใช้แฟ้มเก็บผลงานเพื่อประเมินการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะละ 32 คน ในการจัดทำแฟ้มสะสมงาน นิสิตแต่ละคนจะได้รับเสรีภาพในการกำหนดรูปแบบและสิ่งที่จะสะสม โดยมีกรอบกว้างๆจากผู้สอน งานทุกชิ้นที่ผู้เรียนทำจะถูกสะสมไว้ ในระหว่างเทอมนิสิตจะได้รับการช่วยเหลือจากผู้สอนในการประเมินตนเองทั้งในด้านการเรียนรู้ การรู้จักตนเอง และการปรับพฤติกรรมในการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาทั้ง 4 ทักษะด้วย ผลวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ทำให้นักเรียนสามารถจัดเก็บเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ และทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถเห็นการพัฒนาการเรียนภาษาของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ของตนเอง และมองตนเองในเชิงบวกมากขึ้น ซึ่งความรู้สึกทั้ง 2 ประการนี้จะเป็ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2. งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน

งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอนนั้น จอห์นสัน (Johnson. 1991) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีผลต่อพฤติกรรมการสอน โดยนำเนื้อหาที่สอน แผนการสอน และความเชื่อของครูที่ใช้ทฤษฎีการสอนที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ มาศึกษาเปรียบเทียบได้แก่ รูปแบบการสอนที่เน้นทักษะ รูปแบบการสอนที่เน้นกฎไวยากรณ์ และรูปแบบการสอนที่เน้นหน้าที่ของภาษา จากการวิจัยพบว่า ครูที่มีความเชื่อที่แตกต่างกันจะใช้รูปแบบการสอนที่ต่างกันไป ตามที่ตนเชื่อ เช่น ครูที่เชื่อว่าการเรียนภาษา สิ่งสำคัญคือการฝึกทักษะทางด้านภาษา ดังนั้น การสอนจึงเน้นในเรื่องของทักษะทางด้านภาษาแต่ละทักษะ ในแต่ละคาบเรียน เช่น ทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และการพูดเป็นต้น

นูแนน (Nunan. 1988) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจของครูผู้สอนในระหว่างที่ทำการสอน โดยเลือกเอาแผนการสอนของครูสอนภาษาที่สองจำนวน 9 คน มาพิจารณา และนำเอาแผนการสอนดังกล่าวไปพูดคุย กับครูแต่ละคน จากการศึกษาดังกล่าว นูแนนพบว่า ส่วนใหญ่ แนวโน้มในการตัดสินใจของผู้สอนระหว่างที่ทำการสอน จะมีความสัมพันธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมใน

การเรียนการสอน (Classroom management) และยังขึ้นอยู่กับแผนการสอนที่ผู้สอนแต่ละคนจัดทำก่อนที่จะลงมือสอน

งานวิจัยที่น่าสนใจอีกชิ้นหนึ่งเป็นงานวิจัยของ ริชาร์ด (Richard. 1998) ได้ทำการวิจัยโดยใช้แบบทดสอบเกี่ยวกับความเชื่อของครูที่สอนภาษาอังกฤษในฮ่องกงจำนวน 249 คน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆในเชิงเปรียบเทียบ เช่น หลักสูตรภาษาอังกฤษในฮ่องกง บทบาทของภาษาอังกฤษในสังคม ทฤษฎีในการเรียนภาษาที่สามารถใช้ร่วมกันได้ระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาจีน บทบาทของทั้งสองภาษาที่มีต่อนักเรียนในห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน และมีความรู้มาก จะมีความเชื่อว่า การสอนจะไม่ประสบความสำเร็จ นักเรียนไม่มีการสื่อสารกับเจ้าของภาษา และการสอนภาษาโดยเน้นหลักไวยากรณ์ และสอนภาษาแบบแยกเป็นเรื่องๆ นักเรียนจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองเลย ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มดังกล่าว จะเน้นในเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน และเน้นหลักบูรณาการ ในขณะที่ครูที่มีประสบการณ์น้อย และไม่เคยได้เข้าอบรมใดเลย จะมีความเชื่อในทางตรงกันข้าม และการจัดการเรียนการสอนก็จะเป็นในลักษณะท่องจำเป็นส่วนใหญ่

วูดส์ (Wood. 1991) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่อของผู้สอน และการจัดการเรียนการสอน โดยได้ทำการสังเกตการสอนของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ 2 คน ที่มหาวิทยาลัยแคนาดา โดยผู้สอนทั้ง 2 คนมีความเชื่อเกี่ยวกับทฤษฎีการสอนที่ต่างกัน คนแรกเชื่อเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นเนื้อหาเป็นสำคัญ และคนที่สองมีความเชื่อเกี่ยวกับรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลวิจัยพบว่า ผู้สอนที่เน้นในเนื้อหาการสอน มีความเชื่อว่า การสอนจะประสบผลสำเร็จ ก็ต่อเมื่อ ได้ทำการสอนได้ตรงกับที่วางแผนไว้ และตรงกับที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ในขณะที่ผู้สอนที่เน้นที่ตัวผู้เรียน จะให้ความสำคัญกับการตอบสนองของผู้เรียนต่อการเรียนการสอน

การนำเอาแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้รับการพัฒนามาจากประเทศตะวันตก มาประยุกต์ในระดับอุดมศึกษา ทำให้บทบาทของครูผู้สอนได้เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ครูผู้สอนต้องทำงานหนักมากขึ้นเพื่อเลือกสรรค สื่อ และเทคโนโลยีในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น อีกประการหนึ่ง การวัดผล ก็มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากจะต้องประเมินผลของตัวผู้เรียนเอง โดยปรากฏในรูปแบบของพฤติกรรมและผลงานเป็นหลักแทนการใช้ข้อสอบที่วัดได้แต่ความจำ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียนว่าทำอะไรได้บ้าง ซึ่งเรียกว่าเป็นการประเมินตามสภาพจริง เนื่องจากพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของผู้สอนมีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับความเชื่อ และทัศนคติของผู้สอนเอง การประยุกต์รูปแบบดังกล่าวอาจมีผลกระทบจากความเชื่อ และทัศนคติที่แตกต่างกันของผู้สอนแต่ละคน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการ

ศึกษาความเชื่อ และทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบบสอบถามจะครอบคลุมในเรื่องของ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผล ที่จะสะท้อนความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ประกอบการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และประกอบการวางนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อ และทัศนคติของครูผู้สอน ภาษาอังกฤษพื้นฐานระดับอุดมศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพศชาย และหญิง จำนวน 60 คน จากมหาวิทยาลัย 10 แห่ง ทั้งภาครัฐ และเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี แบ่งเป็น 6 คน ต่อหนึ่งมหาวิทยาลัย ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รวม 30 คน
2. มหาวิทยาลัยเอกชน 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต รวม 30 คน

ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยใช้เวลาในการส่งแบบสอบถาม เก็บรวบรวม และสัมภาษณ์กลุ่มทดลองจำนวน 10 คน โดยเลือกมาจากผู้ยินดีให้สัมภาษณ์มหาวิทยาลัยละ 1 คน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1) เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

3) ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย ฉบับปรับปรุง. 2543

4) เอกสาร และตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น และการสัมภาษณ์

2. สร้างเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม และคำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มทดลอง

3. ทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวิจัยดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ หาความเที่ยงตรง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พื้นฐานในระดับอุดมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

2) คำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง นำคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และทำการทดสอบความน่าเชื่อถือของคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจัด การสัมภาษณ์ (Pilot interview) สุ่มมาจากผู้ที่ยินดีให้สัมภาษณ์ จำนวน 1 คน ซึ่งหลังจากที่ได้ทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการแก้ไข ปรับปรุงคำถามเพื่อให้เกิดความเหมาะสม

4. ดำเนินการแจกแบบสอบถาม เก็บรวบรวม

5. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

7. สรุปและอภิปรายผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม
2. แบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม (ดูภาคผนวก ก)

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยศึกษาจากหนังสือ Tests and Research Instruments ของ ซอมเมอร์ (Sommer. 1991)

แบบสอบถามประกอบ 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น สถานศึกษา อายุ เพศ ประสบการณ์ในการสอน รูปแบบการสอน และความเต็มใจในการให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความเกี่ยวกับทัศนคติ และความเชื่อต่อรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 20 ข้อความ โดยเนื้อหาของข้อความทั้ง 20 ข้อความนั้น จะผสมผสานกันระหว่างความเชื่อในทางบวก กับความเชื่อในทางลบต่อรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อัตราส่วนของข้อความเชิงบวก และเชิงลบกับรูปแบบคือ 5 : 1 โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แต่ละข้อจะมีคำตอบ 5 ระดับโดย จะนำมาหาค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีความเชื่อมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีความเชื่อมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีความเชื่อปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีความเชื่อน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีความเชื่อน้อยมาก

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาดังกล่าว

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามเปิด เกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำนวน 5 ข้อ ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มหาวิทยาลัยละ 1 คน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1) เลือกกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ จากแบบสอบถามที่ผู้ตอบระบุว่ายินดีให้สัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยละ 1 คน รวม 10 คน

2) ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมา มหาวิทยาลัยละ 1 คน รวม 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนผลที่ได้จากคำถามแบบปลายเปิด มารวบรวมประเด็นสำคัญ และสรุปเป็นความเรียง
2. นำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มารวบรวมประเด็นสำคัญ และสรุปเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของผู้เรียนในระดับชั้นอุดมศึกษาปีที่ 1 มีกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานจำนวน 60 คน จากมหาวิทยาลัย 10 แห่ง ทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยแบ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาล 5 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 5 แห่ง การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 และ 3 เป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย โดยในตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสรุปได้ดังตาราง 1 – 3 ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	อายุ		รวม	ประสบการณ์การสอน (ปี)		รวม
เพศ	20-40	41-60		>10	10~	
ชาย	6	2	8	5	3	8
หญิง	30	22	52	30	22	52
รวม			60			60

ตาราง 2 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	การศึกษา / อบรม					
	ปริญญา			ไม่เคยม		
เพศ	ด้านการสอนภาษา	ด้านภาษา	รวม	ผ่านการอบรมด้านการสอน	ผ่านการอบรม	รวม
ชาย	4	4	8	5	3	8
หญิง	21	31	52	32	20	52
รวม			60			60

จากตาราง 1 – 2 สามารถสรุปข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวกับแบบสอบถามได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนผู้ที่อายุระหว่าง 20 – 40 ปี มากกว่า อายุระหว่าง 41 – 60 ปี หรือมากกว่า 20 เปอร์เซนต์
2. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนผู้ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี มากกว่า ประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป หรือมากกว่า 6.67 เปอร์เซนต์
3. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนผู้ที่จบด้านภาษาอังกฤษ และภาษาศาสตร์ มากกว่าผู้ที่จบทางด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง หรือมากกว่า 6.67 เปอร์เซนต์
4. ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนผู้ที่ผ่านการอบรมด้านการสอนมากกว่าผู้ที่ไม่ผ่าน หรือมากกว่า 23.33 เปอร์เซนต์

จากนั้นผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลที่มาหาค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม กับความเชื่อที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามกับความเชื่อที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้ตอบแบบสอบถาม (X)	ค่าสหสัมพันธ์ (r)
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย	0.68
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง	0.98

ตาราง 3 (ต่อ)

ผู้ตอบแบบสอบถาม (X)	ค่าสหสัมพันธ์ (r)
ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาด้านการสอนภาษาโดยตรง	0.96
ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบด้านภาษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ	0.91
ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านการอบรมด้านการสอนภาษา	0.97
ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยผ่านการอบรมด้านการสอน	0.78
ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี	0.95
ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี	0.91
ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี	0.93
ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป	0.92

จากตารางที่ 3 พบว่า

1. ครูผู้สอนเพศหญิงมีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเพศชาย
2. ครูผู้สอนที่จบการศึกษาด้านการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง มีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าผู้ที่จบการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ หรือ ภาษาอังกฤษ
3. ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมทางด้านการสอน มีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ผ่านการอบรมใดๆ
4. ครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี มีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี
5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปี มีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในส่วนที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องให้ระดับความคิดเชื่อของตนเองโดยผู้วิจัยได้แบ่งระดับความเชื่อออกเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ค่อนข้างไม่เห็นด้วย 3 = ไม่มีความคิดเห็น 4 = ค่อนข้างเห็นด้วย และ 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในส่วนของการ

วิเคราะห์ผู้วิจัยได้หมายเหตุไว้หลังข้อความแต่ละข้อความในแบบสอบถามไว้สองประการคือ 1) (+) หมายถึงข้อความดังกล่าวเป็นความเชื่อที่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 2) (-) หมายถึงข้อความดังกล่าวเป็นความเชื่อที่ไม่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็นประเด็นหลัก ทั้งหมด 3 ประเด็นด้วยกันดังต่อไปนี้

วิธีการสอน ประกอบด้วยแบบสอบถาม ข้อที่ 1 5 6 8 11 13 และ 18

สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม ข้อที่ 2 3 10 12 และ 19

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม ข้อที่ 4 7 9 14 15 16 17 และ 20

โดยผู้วิจัยจะนำค่าดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ยโดยแบ่งเป็น 5 ระดับดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความว่า มีความเชื่อมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความว่า มีความเชื่อมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความว่า มีความเชื่อปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความว่า มีความเชื่อน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความว่า มีความเชื่อน้อยมาก

ตาราง 4 จำนวน ค่าเฉลี่ยที่นำมาวิเคราะห์จำแนกข้อความแต่ละข้อความจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 2

ข้อความ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
ข้อความที่ 1 ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในห้องเรียน (-)	59	3.15	มีความเชื่อปานกลาง
ข้อความที่ 2 ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ (Self-Access center) ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบเท่ากับการเรียนในห้องเรียน (+)	60	2.91	มีความเชื่อปานกลาง
ข้อความที่ 3 สื่อที่ใช้ในห้องเรียนไม่ควรมีความหลากหลายเนื่องจากจะทำให้เสียเวลา และเกิดความสับสนมากกว่าที่จะไม่ใช้สื่อใดเลยในการสอนในบทเรียนนั้นๆ (-)	60	3.93	มีความเชื่อมาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
ข้อความที่ 4 ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียน หรือเพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผล (+)	60	3.55	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 5 สิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนคือการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมตลอดในระหว่างการเรียนการสอน (+)	59	3.01	มีความเชื่อปานกลาง
ข้อความที่ 6 การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในห้องเรียนไม่สามารถทำได้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลา (-)	60	3.25	มีความเชื่อปานกลาง
ข้อความที่ 7 ในการประเมินผู้เรียนโดยใช้ข้อสอบวัดผล ไม่ควรให้มีคำถามปลายเปิด เนื่องจากไม่สามารถตรวจคำตอบออกมาเป็นคะแนนได้อย่างแม่นยำ (-)	60	4.03	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 8 การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงในห้องเรียน สามารถทำให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในห้องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (+)	60	3.70	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 9 การประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียนทำได้ยาก และไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากต้องใช้เวลาเยอะ และต้องทำหลายครั้ง (-)	60	4.10	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 10 การให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ นอกห้องเรียนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างสูญเปล่า เพราะผู้เรียนยังต้องการคำแนะนำอย่างใกล้ชิด (-)	60	2.55	มีความเชื่อปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
ข้อความที่ 11 การจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ (+)	60	3.71	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 12 การใช้สื่อในการสอนเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า เนื่องจากความยุ่งยากในการเตรียมสื่อ และการเลือกสื่อที่เหมาะสม (-)	60	4.56	มีความเชื่อมากที่สุด
ข้อความที่ 13 การส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้นอกห้องเรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง (+)	60	3.60	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 14 จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนคือการทำให้ผู้เรียนสามารถทำข้อสอบได้ถูกต้อง เพราะแสดงถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (-)	60	3.80	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 15 หัวใจของการเรียนภาษาคือการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ในห้องเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (+)	60	3.70	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 16 การประเมินควรเน้นการประเมินผลที่หลากหลายวิธี เพื่อสามารถวัดผู้เรียนที่มีความสามารถที่ไม่เท่าเทียมกันกันได้ (+)	60	3.60	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 17 ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดบ้าง หากยังสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ ก็ถือว่าประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษา (+)	60	3.78	มีความเชื่อมาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
ข้อความที่ 18 ผู้สอนควรคำนึงถึงผู้เรียนส่วนใหญ่มากกว่าความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล (-)	59	3.90	มีความเชื่อมาก
ข้อความที่ 19 การใช้สื่อของจริงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ ใบปลิว โฆษณา ฯลฯ เป็นสื่อในการสอนมักไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากภาษาที่ใช้ในสื่อเหล่านั้น ไม่ได้ออกแบบมาไว้เพื่อใช้ในการสอน (-)	60	4.51	มีความเชื่อมากที่สุด
ข้อความที่ 20 การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จคือการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ (-)	60	3.85	มีความเชื่อมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า

1. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.65
2. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.47
3. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อสื่อการเรียนรู้สำหรับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.69
4. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.80

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียน

สำหรับในส่วนที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเลือกตอบทั้งหมด 10 ข้อ โดยแต่ละข้อประกอบด้วยข้อความ 2 ข้อความ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเลือกข้อความที่สอดคล้องกับแนวการสอนของตนเองเพียงหนึ่งข้อความเท่านั้น โดยในส่วนของการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยได้

หมายเหตุไว้หลังข้อความแต่ละข้อความในแบบสอบถามไว้สองประการคือ 1) (+) หมายถึงข้อความดังกล่าวเป็นแนวการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 2) (-) หมายถึงข้อความดังกล่าวเป็นแนวการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเนื้อหาที่อยู่ในแบบสอบถามส่วนที่ 2 นี้ประกอบด้วย

วิธีการสอน	ประกอบด้วยข้อความที่ 1 2 และ 7
สื่อการเรียนรู้	ประกอบด้วยข้อความที่ 3 4 และ 9
การประเมินผลการเรียนรู้	ประกอบด้วยข้อความที่ 5 6 8 และ 10

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกข้อความที่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ 1 คะแนนสำหรับข้อความแต่ละข้อ และได้ 0 คะแนนสำหรับข้อความแต่ละข้อที่ไม่สอดคล้องกับแนวการสอนดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้นำค่าดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ยโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ (Henning, 1997) ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 7.50 – 10.00 แปลความว่า มีการประยุกต์แนวการสอนระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 7.49 แปลความว่า มีการประยุกต์แนวการสอนระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 0.00 – 2.50 แปลความว่า มีการประยุกต์แนวการสอนระดับน้อย

ตาราง 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเทียบเป็นระดับคะแนนที่นำมาวิเคราะห์ จำแนกข้อความแต่ละข้อจากแบบสอบถามส่วนที่ 3

ข้อ	ข้อความ	จำนวน (n*)	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
1.	ก. ครูจะต้องกำกับดูแลผู้เรียนตลอดเวลา	32	0		
	เพราะการให้นักเรียนฝึกฝนโดยไม่มีครูกำกับ มักจะเกิดข้อผิดพลาดมากมาย (-)				ประยุกต์แนว
	ข. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ฝึกฝน	28	28	4.66	การสอนปาน
	การใช้ภาษาทั้งในและนอกห้องเรียนด้วยตนเอง (+)				กลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวน (n*)	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
2.	ก. สิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีที่สุดคือการฟังจากคำอธิบายของครูผู้สอน (-)	35	0		ประยุกต์แนว
	ข. ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ด้วยตนเอง หรือระหว่างสมาชิกในกลุ่มผ่านกิจกรรมกลุ่มที่จัดขึ้น (+)	25	25	4.16	การสอนปานกลาง
3.	ก. การใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น (+)	31	31		ประยุกต์แนว
	ข. การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน และใช้เวลามากโดยไม่จำเป็น (-)	29	0	5.16	การสอนปานกลาง
4.	ก. ในการใช้เทคนิคและสื่อในการสอน ครูผู้สอนสามารถใช้เทคนิคและสื่อการสอนที่เหมือนกันกับผู้เรียนทั้งอ่อนและเก่งได้ (-)	12	0		ประยุกต์แนว
	ข. การสอนผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันโดยใช้เทคนิคและสื่อที่เหมือนกันมักไม่ประสบผลสำเร็จ (+)	48	48	8	การสอนมากที่สุด
5.	ก. ในการประเมินความสามารถของผู้เรียนข้อสอบสามารถใช้เป็นเครื่องมือประเมินผลที่ให้ผลแม่นยำ (-)	24	0		ประยุกต์แนว
	ข. การประเมินผลควรมีการประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน ซึ่งให้ผลที่แม่นยำกว่าการใช้ข้อสอบในการประเมินความสามารถของผู้เรียน (+)	36	36	6	การสอนปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวน (n*)	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
6.	ก. ในการเรียนภาษา จุดมุ่งหมายในการเรียนคือการที่ผู้เรียนสามารถแต่งประโยคที่ถูกต้องตามไวยากรณ์ (-)	0	0	10	ประยุกต์แนวการสอนมากที่สุด
	ข. ในการเรียนภาษา จุดมุ่งหมายในการเรียนคือการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ (+)	60	60		
7.	ก. เนื้อหาในการเรียนการสอนควรเน้นรูปแบบภาษา (grammatical structure) อย่างเป็นระบบ เช่น ส่วนประกอบของประโยค ส่วนขยายของประโยค ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาถูกต้องแม่นยำ (-)	14	0	7.66	ประยุกต์แนวการสอนมากที่สุด
	ข. เนื้อหาในการสอนควรเน้นหน้าที่ของภาษา (language functions) ซึ่งมุ่งเน้นภาษาที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้ (+)	46	46		
8.	ก. การประเมินผลผู้เรียนควรทำเมื่อสิ้นสุดการเรียนหลักสูตรเท่านั้น เพราะจะทำให้ผลการประเมินมีความแม่นยำ (-)	39	0		ประยุกต์แนวการสอนปานกลาง
	ข. การประเมินผลผู้เรียนควรทำได้ตลอดเวลา แม้ในระหว่างการเรียนการสอน เพราะจะได้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน (+)	21	21	3.50	

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวน (ก*)	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	การตีความ
9.	ก. แหล่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง และควรเตรียมให้พร้อมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้หาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาเรียนได้ (+)	50	50		ประยุกต์แนว
	ข. แหล่งการเรียนรู้มีความจำเป็น แต่ถ้าผู้สอนสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้นอกเวลาเรียนก็มีความจำเป็นน้อยมาก (-)	10	0	8.33	การสอนมากที่สุด
10.	ก. ในการประเมินผู้เรียน ไม่จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนทราบหลักในการประเมินโดยละเอียด เนื่องจากผู้เรียนจะเกิดความประหม่า และสับสน (-)	17	0		ประยุกต์แนว
	ข. ควรมีการแจ้งรายละเอียดในการประเมินผลให้ผู้เรียนรับทราบก่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวก่อนการประเมินจริง (+)	43	43	7.16	การสอนปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า

1. ครูผู้สอนมีการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 6.46
2. ครูผู้สอนมีการประยุกต์วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 5.50
3. ครูผู้สอนมีการประยุกต์สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 7.16
4. ครูผู้สอนมีการประยุกต์การประเมินผลการเรียนรู้สำหรับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 6.66

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว นำมาเปรียบเทียบดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบระดับความเชื่อ และระดับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบ	ระดับความเชื่อ	ระดับการประยุกต์	ผลการวิเคราะห์
ภาพรวม	มาก	ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก	ค่อนข้างไม่สอดคล้อง
วิธีการสอน	ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างไม่สอดคล้อง
สื่อการเรียนรู้	มาก	ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก	ค่อนข้างไม่สอดคล้อง
การประเมินผล	มาก	ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก	ค่อนข้างไม่สอดคล้อง

จากตารางพบว่าระดับความเชื่อ และการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นไปในทางเดียวกัน คืออยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ในทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ความเชื่อของครูผู้สอนจะมีผลต่อการประยุกต์ความเชื่อดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้จัดการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มจากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 10 คน (T1 – T10) โดยมีข้อมูลส่วนตัวดังต่อไปนี้

ตาราง 7 ตารางเปรียบเทียบข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

	การศึกษา	ประสบการณ์สอน	ผ่านการอบรมด้านการสอน
T1	การสอนภาษาอังกฤษ	4	ผ่าน
T2	การสอนภาษาอังกฤษ	3	ผ่าน
T3	การสอนภาษาอังกฤษ	14	ไม่ผ่าน
T4	การสอนภาษาอังกฤษ	12	ไม่ผ่าน

ตาราง 7 (ต่อ)

	การศึกษา	ประสบการณ์สอน	ผ่านการอบรมด้านการสอน
T5	การสอนภาษาอังกฤษ	5	ไม่ผ่าน
T6	ภาษาศาสตร์	6	ผ่าน
T7	ภาษาศาสตร์	5	ผ่าน
T8	ภาษาศาสตร์	4	ไม่ผ่าน
T9	ภาษาและการสื่อสาร	3	ผ่าน
T10	ภาษาและการสื่อสาร	5	ผ่าน

ผู้วิจัยได้ใช้คำถามหลักในการสัมภาษณ์หลักทั้งหมด 6 คำถาม ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่ของครูผู้สอนตามความคิดของผู้ให้สัมภาษณ์มีอะไรบ้าง
2. สื่อการสอนที่ใช้ในห้องเรียนควรมีอะไรบ้าง
3. รูปแบบการประเมินผลควรเป็นอย่างไร อธิบาย
4. ท่านมีความคิดเห็นในการประยุกต์แนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียนอย่างไร

5. อะไรคือปัญหาที่เกิดขึ้นในการประยุกต์แนวการสอนดังกล่าว

6. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาดังกล่าว มีอะไรบ้าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน จากมหาวิทยาลัย 10 แห่ง สรุปเป็นประเด็นหลักๆ ได้ดังต่อไปนี้ (ดูภาคผนวก ข)

1. ด้านวิธีการสอน สามารถแยกเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้

1.1 บทบาทของผู้เรียน ผู้สัมภาษณ์จำนวน 3 คน (T1, T2, T5) ได้กล่าวถึงความสำคัญในบทบาทของผู้เรียน ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์เชื่อว่าผู้ที่มีบทบาทที่สุดในห้องเรียนคือผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการ แต่ในปัจจุบันผู้สอนส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้นำความรู้ต่างๆ ป้อนให้ผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสถามหรือแย้ง ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดว่าผู้เรียนควรจะได้รับรู้น้อยเพียงใด ซึ่งเป็นเหตุให้บทบาทของผู้เรียนถูกตัดทอนลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่ง (T8) เชื่อว่าผู้สอนยังคงต้องเป็นผู้นำความรู้ต่างๆ ป้อนให้กับนักเรียนมากกว่าที่จะให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ความรู้ดังกล่าว และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ จำเป็นต้องมีผู้คอยแนะนำอย่างใกล้ชิด

- 1.2 การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 4 คน (T3, T4, T9, T10) เน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกล่าวว่า ในจัดการเรียนการสอนผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมมากกว่าการจดสิ่งที่ผู้สอนบอกในห้องเรียน และผู้เรียนควรได้รับมอบหมายงานที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ และสนุกสนานกับบทเรียน และมีความเชื่อการจัดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ว่าควรเป็นตามความพึงพอใจ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 1.3 การเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้ให้สัมภาษณ์ (T5, T6, T10) มีความคิดเห็นในเรื่องการเน้นการปฏิบัติจริงในห้องเรียนของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากห้องเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นจุดสำคัญที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ (T1, T5, T7, T8, T9, T10) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการประยุกต์ความรู้ในห้องเรียนเข้าสู่ชีวิตประจำวันว่า ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้และฝึกฝน ไม่คุ้นเคยกับการคิดเอง และไม่ค่อยมีโอกาที่จะประยุกต์ความรู้ของตนเองเข้าสู่ชีวิตประจำวัน
2. ด้านสื่อการเรียนรู้ สามารถแยกเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้
 - 2.1 สื่อที่หลากหลาย ผู้ให้สัมภาษณ์ (T2, T3) มีความเชื่อในเรื่องการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์ (T7, T8) กล่าวว่าผู้สอนควรให้ความระมัดระวังในการเลือกสื่อให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน และควรที่จะเลือกสื่อให้เหมาะสมกับสิ่งที่กำลังสอน
 - 2.2 ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สัมภาษณ์ (T2, T5, T8) ได้ให้สัมภาษณ์ในเรื่องของสื่อการเรียนรู้ที่กำลังได้รับความนิยมจากสถาบันการเรียนหลายแห่ง โดยมีการลงทุนอย่างมากเพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ ที่เรียนว่า SAC หรือ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ส่วนมากมักไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากผู้เรียนไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร นอกจากจะได้รับการกระตุ้นจากผู้สอน เช่น จากการให้คะแนนพิเศษ หรือการได้รับมอบหมายเป็นโครงการ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกหนึ่งคน (T1, T5) กล่าวถึงข้อจำกัดในการใช้สื่อเนื่องจากหลักสูตร หรือหนังสือประกอบการเรียนไม่เอื้ออำนวย แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ได้ถูกกำหนดโดยทางสถาบัน

3. ด้านการประเมินผล สามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ดังต่อไปนี้

- 3.1 การประเมินผลตามสภาพจริง ผู้ให้สัมภาษณ์ (T1, T2, T9) มีความเชื่อว่าการจัดให้มีการประเมินผลตามสภาพจริง หรือการประเมินจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียน จะสามารถประเมินความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ เนื่องจากการวัดประเมินผลโดยใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์ (T6, T8) ได้กล่าวถึงปัญหาในการประเมินผลตามสภาพจริงว่าทำได้ยากเนื่องจากจำนวนผู้เรียนที่ค่อนข้างมาก ประกอบกับเวลาที่จำกัด และการวัดประเมินผลก็อาจทำได้ไม่ตรงจุด ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่ได้แสดงความสามารถที่แท้จริงออกมา
- 3.2 คำถามที่ใช้ในการประเมิน ผู้ให้สัมภาษณ์ (T2, T4, T9, T10) เชื่อว่าคำถามที่ใช้ในข้อสอบควรเป็นคำถามที่วัดความเข้าใจ มากกว่าเป็นคำถามที่วัดความจำ เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสนในการใช้ความสามารถทางด้านการวิเคราะห์ และการวัดความเข้าใจทำให้ผู้เรียนจำบทเรียนได้ยาวนานกว่าการวัดความจำซึ่งผู้เรียนส่วนมากมักจะลืม หลังจากผ่านการวัดประเมินผลเรียบร้อยแล้ว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยเปรียบเทียบกับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียน เนื่องจากการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนจะสามารถสะท้อนความเชื่อของครูผู้สอนได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาจำนวน 60 คน จากมหาวิทยาลัย 10 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี ทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็น แบบสอบถามที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญทั้งหมด 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2) คำถามเกี่ยวกับความเชื่อของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่วนที่ 3) คำถามเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในปัจจุบัน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป นอกจากนี้ยังมีแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มหาวิทยาลัยละ 1 คน โดยสุ่มจากผู้ตอบแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิจัยโดยแยกเป็นประเด็นหลักได้ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก และมีการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวสู่ห้องเรียนในระดับปานกลางค่อนข้างมาก นอกจากนี้จากค่าสหสัมพันธ์สามารถสรุปได้ว่า เพศ วัย การศึกษา ประสบการณ์ การอบรม เป็นตัวกำหนดความเชื่อที่แตกต่างกันในแต่ละบุคคลอีกด้วย

2. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับปานกลางค่อนข้างมาก และมีการประยุกต์วิธีสอนดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียนในระดับปานกลาง

3. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อสื่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก แต่มีการประยุกต์สื่อดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียนในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

4. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับมาก และมีการประยุกต์การประเมินผลการเรียนรู้ดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้จำแนกการอภิปรายผลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 4 ประเด็นใหญ่ตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ด้านความเชื่อ และการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังกล่าว พบว่า ระดับความเชื่อของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ว่า ความเชื่อของครูผู้สอนมีส่วนกำหนดพฤติกรรมการสอน ซึ่งรวมถึงวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อในการสอน และการเลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความเชื่อที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการสอนนั้น จะได้รับการประยุกต์มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับแรงกระตุ้นที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับที่ฮอลลiday (Holliday 1994b: 4) กล่าวว่า ความเชื่อของครูผู้สอนจะส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนมากน้อยเพียงใด ก็ต่อเมื่อความเชื่อนั้นสอดคล้องกับตัวกำหนดภายนอก (External Forces)

ปัจจัยที่เป็นรากฐานของความเชื่อของครูผู้สอน มีอยู่ด้วยกันหลายประการ เช่น การศึกษา ทศนคติส่วนตัว การตีความ การคาดหมาย ทฤษฎีที่ศึกษา ประสบการณ์ และการสันนิษฐาน (Shavelson and Stern. 1981) สำหรับผลของงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยพบว่า สิ่งที่เกิดจากความเชื่อของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับอุดมศึกษามีดังต่อไปนี้

1.1 การคาดหมาย สามารถแยกออกเป็น

1.1.1 การคาดหมายจากสถาบัน ปัจจุบันแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดโดยทบวงมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ในจุดมุ่งหมายที่ 2 โดยมีสาระสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งทางด้านการศึกษา และเหตุผลเฉพาะแต่ละบุคคล และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ 1 และ 2 ในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545) อีกทั้งเพื่อเป็นการสนองต่อนโยบายของทางกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ของชาติ ที่เน้นการแข่งขัน โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ ซึ่งเป็นนโยบายที่ชัด

เงินสำหรับทุกสถาบันการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) จากเหตุดังกล่าว ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ ที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการที่สถาบันกำหนด ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อในแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญดังกล่าว

1.1.2 ความคาดหวังจากผู้เรียน จากบทสัมภาษณ์ พบว่าผู้เรียนมีความหวังในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับความรู้ ความสามารถของตน อันจะนำไปสู่การยกระดับสถานะทางสังคมของตน เนื่องจากสังคมปัจจุบัน ความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นที่ยอมรับทางสังคม ผู้เรียนจึงมีความคาดหวังในการเรียนภาษาอังกฤษว่า ตนเองจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อ สื่อสารให้เกิดประโยชน์ได้ในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวเองให้พร้อมตามความคาดหวังของผู้เรียน โดยการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัมกับความคาดหวังของผู้เรียน จึงเป็นเหตุให้ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความเชื่อต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว

1.2 การศึกษา ประสบการณ์ จากข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า แม้ว่า ครูผู้สอนระดับอุดมศึกษาทุกคน ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านการสอนภาษาโดยตรง แต่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ได้ผ่านการอบรมด้านการสอน และจากการสัมภาษณ์ พบว่า ในจำนวนครูผู้สอน 10 คน มีครูผู้สอนจำนวน 6 คน ที่ผ่านการอบรมด้านการสอน และอีก 4 คนที่ไม่ผ่านการอบรมเป็นครูที่จบการศึกษาด้านการสอนจำนวนถึง 3 คน จากข้อมูลดังกล่าว แสดงว่าศึกษาและการอบรมด้านการสอน มีส่วนสร้างเสริมให้เกิดความเชื่อต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนมีความรู้ด้านการนำเสนอบทเรียน ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความเชื่อต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ความเชื่อดังกล่าว ไม่ได้ถูกประยุกต์เข้าสู่ห้องเรียนอย่างเต็มที่ เห็นได้จากผลการประยุกต์ที่อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนให้ความเห็นว่า ผู้เรียนยังต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนในการเรียนอยู่ค่อนข้างมาก ทำให้บทบาทของผู้เรียนในห้องเรียนถูกตัดทอนลง สอดคล้องกับผลจากแบบสัมภาษณ์ ที่ปรากฏว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องคอยกำกับดูแลผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา เนื่องจาก เมื่อใดก็ตามที่ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง มักจะเกิดข้อผิดพลาดหลายประการ ซึ่งครูผู้สอนเกรงว่า อาจทำให้ผู้เรียน นำข้อความรู้ที่ผิดนั้นไปใช้ นอกจากนี้ จากแบบสอบถามพบว่า ผู้เรียนจะเข้าใจบทเรียนได้ดีที่สุดจากการฟังคำอธิบายของครูผู้สอน จึงทำให้ครูผู้สอนยังไม่สามารถจัดการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

นอกจากปัจจัยข้างต้น การขาดความอิสระในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเอง ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญทำได้ไม่เต็มที่ จากแบบสัมภาษณ์พบว่า หลักสูตรได้ถูกกำหนดไว้โดยสถาบันที่ครูผู้ สอนสอนอยู่ และครูผู้สอนมีหน้าที่ที่จะต้องสอนให้ครบตามที่สถาบันกำหนด ซึ่งบางครั้ง เนื้อหาที่ ก่อนข้างแน่น ครูผู้สอนจึงไม่สามารถประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นในเรื่องการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการประเมินผลที่เน้นการปฏิบัติจริงของผู้ เรียน เนื่องจากทุกขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น จำเป็นต้องใช้เวลา ประกอบกับจำนวนผู้เรียนในแต่ละ ห้องที่ค่อนข้างมาก

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งเกิดจากตัวผู้เรียนคือ ความพร้อมของผู้เรียน ซึ่งมีผล ต่อการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียน จากแบบ สัมภาษณ์พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การขาดแรงจูงใจดังกล่าวเกิดจาก ความเชื่อต่อการเรียนที่ผิด หรือทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เป็นผลให้ผู้ เรียนขาดความกระตือรือร้น และขาดแรงจูงใจในการเรียน ผลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ แซร่า คอทเทอรัล (Sara Cotterall) ที่กล่าวว่าความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับ การเรียนภาษาอาจนำไปสู่การใช้กลยุทธ์ในการเรียนที่ด้อยประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ความ เชื่อ ทัศนคติ และความคาดหวังในการเรียนภาษาของผู้เรียน มีผลต่อการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็น สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถประยุกต์การเรียนการสอนให้เป็นไปตามแนวการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแบบสัมภาษณ์ พบว่า จำนวนผู้เรียนที่ค่อนข้างมากทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถดูแล ได้ทั่วถึง ประกอบกับครูผู้สอนยังขาดวิธีนำเสนอที่มีประสิทธิภาพ ทำให้การประยุกต์การจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับปานกลางค่อนข้างไป ทางมาก แต่มีการประยุกต์วิธีการสอนดังกล่าวในระดับปานกลาง ผลดังกล่าว แม้จะสอดคล้องไป ในทิศทางเดียวกัน แต่ผลของการประยุกต์อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าความเชื่อ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากแบบ สอบถาม และแบบสัมภาษณ์ในประเด็นย่อยลงไปในส่วนของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า สิ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนต่อวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญออกมาที่ระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก แต่ในส่วนของความเชื่อเกี่ยวกับบทบาทของผู้ เรียนอยู่เพียงระดับปานกลาง จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์พบว่า ความเชื่อของครูผู้สอน เกี่ยวกับบทบาทของผู้เรียนอยู่เพียงระดับปานกลาง ในขณะที่แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียนเป็นอย่างมาก โดยครูผู้สอนมีบทบาท มากขึ้น ในการสร้างบริบท และเตรียมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อผู้เรียนจะสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ของตน

อีกประการหนึ่ง เนื่องจากผู้เรียนเคยชินกับระบบการสอนแบบเดิม คือครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Teacher-centered Learning) ถึงแม้ว่า ทุกสถาบัน ได้กำหนดให้ใช้แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน แต่จากแบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนได้ให้ความคิดเห็นที่แสดงว่าครูผู้สอนยังขาดเทคนิคในการนำเสนอ เมื่อผู้เรียนไม่ให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมตลอดการเรียนรู้ ครูผู้สอนก็มีได้มีแนวทางแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด เพียงแต่กลับมาใช้แนวการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม คือครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ซึ่งขัดกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยทบวงมหาวิทยาลัยทั้ง 2 จุดมุ่งหมาย และจากการที่ผู้เรียนต้องพึ่งพาครูผู้สอนในการเรียนรู้สูง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้เรียนขาดความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ ซึ่งลี (Lee, 1998) ได้สรุปในงานวิจัยว่า ลักษณะดังกล่าวไม่เอื้อต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองเลย ตรงกันข้าม ในงานวิจัยของลี พบอีกว่า ถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนกลับมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น จากแบบสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาการประยุกต์วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในเรื่องของการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมตลอดการเรียนรู้คือ จำนวนผู้เรียนมีค่อนข้างมาก ประกอบกับเวลาที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

3. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อสื่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก และการประยุกต์สื่อดังกล่าวเข้าสู่ห้องเรียนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ระดับผลของความเชื่อและการประยุกต์แม้จะมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน แต่ผลการประยุกต์ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าความเชื่อ ผลจากแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อในเรื่องการใช้สื่อที่หลากหลายว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และการเลือกสื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนจะทำให้ การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อเกี่ยวกับสื่อของจริง (Authentic Material) ว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม จากผลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่าครูผู้สอนยังมีข้อจำกัด ในเรื่องการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย แต่ในความเป็นจริง จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ให้ผลที่สอดคล้องกันคือ จำนวนผู้เรียนที่ค่อนข้างมาก ทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้สื่อที่หลากหลาย ซึ่งทำให้การประยุกต์สื่อการเรียนรู้ทำได้ไม่เต็มที่

สื่อการเรียนรู้ที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่เรียกว่า ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือ SAC ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับการพัฒนาหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning) และกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เนื่องจากหลายสถาบันนำมาใช้เป็นจุดขายของสถาบันของตน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในความเป็นจริง ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่ได้รับความสนใจจากผู้เรียน สาเหตุสืบเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนมีทัศนคติที่ผิดจาก

การเรียนรู้ภาษาในห้องเรียนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน ครูผู้สอนจึงต้องแก้ปัญหาด้วยการใช้คะแนนเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าไปใช้ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งมีใช้หลักการใช้ศูนย์การเรียนรู้ที่ถูกต้อง เนื่องจาก เวนเดน (Wenden. 2002) กล่าวว่า ผู้สอนควรจะสำรวจความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน และควรเป็นลักษณะที่เป็นสื่อผสม ระหว่างสื่อในห้องเรียน และศูนย์การเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

4. ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และมีการประยุกต์ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก เช่นเดียวกับวิธีการสอน และสื่อการเรียนรู้ ผลของความเชื่อต่อการประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก จากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อในเรื่องการประเมินผลตามสภาพจริง ที่ทำให้รู้ถึงการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง และครูผู้สอนยังมีความเชื่อในเรื่องของการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ และเชื่อว่าการประเมินผลแต่ละวิธีเหมาะกับนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันไป ผลของความเชื่อดังกล่าว สอดคล้องกับที่วิกกินส์ (Wiggins. อ้างใน Hart. 1994) กล่าวไว้เกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงว่า ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีลักษณะที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ตนเองสนใจ และมั่นใจว่าจะทำได้ดี นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ยังพบว่า ครูผู้สอนมีความเชื่อต่อคำถามที่ใช้ในการประเมินว่าควรเป็นคำถามที่วัดความเข้าใจของผู้เรียน มากกว่าคำถามที่วัดความจำของผู้เรียน เนื่องจากเป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการตอบคำถาม

นอกจากนั้น ครูผู้สอนยังเชื่อว่าการประเมินผลด้วยข้อสอบ ควรทำควบคู่ไปกับการประเมินผลจากการปฏิบัติของผู้เรียน เพราะการใช้ข้อสอบวัดความสามารถของผู้เรียนอย่างเดียวไม่พอเพียง จำเป็นจะต้องวัดที่การปฏิบัติจริงของผู้เรียนจึงจะได้ผลที่แม่นยำกว่า เนื่องจากการประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียน (กาญจนา ปราบพาล. 2530) อย่างไรก็ตาม จากแบบสอบถามดังกล่าวยังพบว่าการประยุกต์การประเมินผลตามสภาพจริงเข้าสู่ห้องเรียน และในการประเมินผลทุกครั้งครูผู้สอนยังแจ้งรายละเอียดของการประเมินให้ผู้เรียนทราบก่อนการประเมินจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้เตรียมตัว แต่การประเมินผลตามสภาพจริงดังกล่าว ไม่ได้รับการประยุกต์เข้าสู่ห้องเรียนเท่าที่ควร เพราะจำนวนผู้เรียนที่มาก ประกอบกับเวลาในการประเมินที่จำกัด ทำให้การประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียนทำได้ยาก และการประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นต้องทำอยู่ตลอดเวลา แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนเนื้อหาการเรียนที่กำหนดจาก

ทางสถาบันให้ครบถ้วนตามเวลา ซึ่งค่อนข้างจะทำได้ยากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถแบ่งเวลาดังกล่าวมาให้กับภาระประเมินผลได้ การประเมินผลจึงต้องทำตอนช่วงสุดท้ายของภาคเรียนเท่านั้น

จากการวิเคราะห์ความเชื่อของครูผู้สอนเปรียบเทียบกับภาระการประยุต์แนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวเข้าสู่บทเรียน สรุปได้ว่า ถึงแม้ว่า ครูผู้สอนจะมีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญค่อนข้างสูง แต่การประยุต์ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งแสดงว่าแม้ว่าการประยุต์จะสะท้อนความเชื่อของครูผู้สอนก็ตามแต่ ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการประยุต์ความเชื่อดังกล่าว สำหรับผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านอื่นๆ นั้นประกอบไปด้วย 1) หลักสูตรของทางสถาบันที่ครูผู้สอนสอนอยู่ 2) ความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนภาษา และปัจจัยสุดท้ายคือ 3) เวลาที่จำกัดในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีส่วนทำให้ผลการประยุต์แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเข้าสู่ห้องเรียน ไม่สอดคล้องกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว

นอกจากนี้ ในวิจัยขั้นนี้ยังพบว่าคือ ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์ที่ค่อนข้างสอดคล้องกับความเชื่อดังกล่าว กล่าวคือจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า การอบรมด้านการสอน มีส่วนเสริมความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากครูผู้สอนได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาประยุต์เข้าสู่ห้องเรียนของตน ในขณะที่ครูผู้สอนที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์น้อยกว่า จะมีความเชื่อต่อแนวการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวมากกว่า เนื่องจากครูผู้สอนที่มีอายุมาก (41 – 60 ปี) และสอนมานานกว่า (10 ปีขึ้นไป) จะเคยชินกับการสอนแบบดั้งเดิมที่ตนเคยรับมาในขณะที่ยังเป็นผู้เรียน ทำให้ไม่มีการประยุต์การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่เข้าสู่ห้องเรียนของตนมากนัก

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อของครูผู้สอนที่มีต่อแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในครั้งนี้ กระทำในกลุ่มที่จำกัด คือมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑลเท่านั้น ซึ่งอาจจะทำให้ผลการวิจัยมีความแน่นอนค่อนข้างน้อย ซึ่งหากมีการวิจัยในเรื่องดังกล่าวครอบคลุมสถาบันระดับอุดมศึกษาทั้งหมด จะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ผลการวิจัยในการพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. ความเชื่อที่สอดคล้องกับแนวการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจไม่ได้รับการประยุต์เข้าสู่ห้องเรียน เนื่องจากข้อจำกัดในหลายด้าน ดังนั้น จึงควรมีการทำการวิจัยในด้านที่

เกี่ยวกับปัญหาในการประยุกต์แนวการสอนดังกล่าว เพื่อสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องทางมาก
ยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์สำหรับทุกๆ ฝ่าย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2539). *การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- (2542). *การประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic Assessment)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กาญจนา ปราบพาล. (2530). *การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษา*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). *ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย*. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.
- (2545). *ร่างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ 1 และ 2*. ฉบับแก้ไข. กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.
- ประเวศ วสี. (2543). *การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนรู้แบบร่วมมือ*. (ม.ป.ท.).
- วีรเดช ชีวนาม. (2545). *Child-centered*. วารสารวิชาการ. 2 : 2-10.
- ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: กรมฯ.
- สุพล วังสินธุ์. (2539). *แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. สารพัฒนาหลักสูตร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. สารพัฒนาหลักสูตร. 16(127) : 38-41.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- Borg, M. (2001). *Key concepts in ELT : Teachers' beliefs*. ELT Journal. 55(2) : 186-187.
- Boud, D. (1981). *Developing Autonomy in Learning*. New York: Nichols Publishing Company.
- Bruner, J. (1960). *The Process of Education*. Cambridge: Harvard University Press.
- Clark, C; & Peterson P. (1986). *Teachers' thought processes, in M. Wittrock (ed.)*. Handbook of research on teaching. New York: Macmillan.
- Cotterall, S. (1995). *Readiness for Autonomy : Investigating Learner Beliefs System*. 23/2: 195-205.
- Dewey, J. (1916). *Democracy and education*. The Free Press: New York: Mac Millan.
- Dillon, J.T. (1981). *Duration of response to teacher questions and statements*. 6: 1-11.

- Dilts, R.B. (1999). *Sleight of Mouth: The Magic of Conversational Belief Change*. Capitola. C.A: Meta Publications.
- Eskey, D. (1997). *Models of reading and the ESOL student*. 1(B): 9-11.
- Goor, M.; & Schwenn, J. (1993). *Accommodating diversity and disability with cooperative learning*. *Intervention in School and Clinic*. 29: 6-16.
- Harmon, S.W.; & Harumi, A. (1996). *A systemic approach to the integration of interactive distance learning into education and training*. *Journal of Education for Business*. 71(5) : 267-271.
- Hart, D. (1994). *Authentic Assessment : A Handbook for Educators*. USA: Addison Wesley Publishing Company,
- Holliday, A. (1994). *Appropriate methodology and social context*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Horwitz, E.K. (1987). *Learner strategies in language learning*. Cambridge: Prentice-Hall International.
- Johnson, D.; Johnson, R.; & Holubec, E. (1994). *Cooperative Learning in the Classroom*. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Johnson, K.E. (1992). *The relationship between teachers' beliefs and practices during literacy instruction for non-native speakers of English*. *Journal of Reading Behaviour*. 24: 83-100.
- Kagan, S. (1992). *Cooperative Learning*. San Juan Capistrano. Calif: Kagan Cooperative Learning.
- Kaplan, K.C. (1999). *Integrating Technology : Issues for Traditional & Constructivist Pedagogies*. *Journal of Computing in Teacher Education*. 15: 14-18.
- Larsen, D.; & Freeman, D. (1986). (Online). Available: <http://www.ncrel.org/sdrs/areas/content/cetareas/science/sc3learn.htm>. Retrieved September 15, 2003.
- Lee, I. (1998). *Supporting Greater Autonomy in Language Learning*. in *ELT Journal*.
- Lindfors, J. (1984). *How children learn or how teachers teach? A profound confusion*. *Language Arts*. 61(6) : 600-606.
- Little, D. (1990). *Autonomy in Language Learning*. Great Britain: Bourne Press.
- Murphy, E. (2000). (Online). Available: <http://www.nald.ca/fulltext/stranger.htm>. Retrieved August 28, 2003.

- Naranunn, R. (1998). *An Exploratory Study of Portfolio Assessment in an EFL Context*.
Chulalongkorn University Language Institute: Bangkok.
- Nunan, D. (1988). *The Learner – Centred Curriculum*. Cambridge University Press:
TESOL Quarterly.
- Pajares, M.F. (1992). *Teachers' beliefs and educational research: Chleaning up a messy construct*. Review of Educational Research. 70: 509-517.
- Reid, J.M. (1987). *The Learning Style Preferences of ESL Students*. Colorado State University: TESOL Quarterly.
- Richards, J.C.; & Lockhart, C. (1996). *Reflective Teaching in Second Language Classrooms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- (1998). *Beyond Training*. Cambridge: Cambridge University Press.
- (2002). *30 Years of TEFL/TESL: A Personal Reflection*. RELC Journal. 33(2): 1-35.
- Rogers, C.R. (1951). *Client-centered counseling*. Boston: Houghton-Mifflin.
- (1989). *The interpersonal relationship in the facilitation of learning*. Boston: Houghton Mifflin.
- Shavelson, R.; & Stern, P. (1981). *Research on teachers' pedagogical thoughts, judgements, decisions and behavior*. Review of Educational Research. 51: 455-498.
- Smith, D.B. (1996). *Teacher decision-making in the adult ESL classroom*. in *Teacher Learning in Language Teaching*. New York: Cambridge University Press. 197-216.
- Smith, F. (1971). *Understanding reading*. New York: Holt.
- Wenden, A.; & Rubin, J. (1987). *Learner Strategies in Language Learning*. London: Prentice-Hall International.
- Wenden, L.A. (2002). *Learner Development in Language Learning. Applied Linguistics*. 23/1: 32-55.
- Woods, D. (1991). *Teachers' interpretations of second language teaching curricula*. RELC Journal. 22(2): 1-19.

ภาคผนวก ก.

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามความเชื่อของอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา
ที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี
3. การศึกษาขั้นสูงสุด _____
สถาบันที่จบการศึกษา _____
สาขาที่จบ _____
ปีที่จบการศึกษา _____
4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษา _____ ปี
5. มหาวิทยาลัย/สถาบัน _____
6. หัวเรื่องหรือรายละเอียดคร่าวๆ ของการอบรม / สัมมนา ที่ได้รับในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 2 : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความเชื่อของท่านที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1 = เห็นด้วยน้อยมากที่สุด
2 = เห็นด้วยน้อย
3 = เห็นด้วยปานกลาง
4 = เห็นด้วยมาก
5 = เห็นด้วยมากที่สุด

ความเชื่อเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		1	2	3	4	5
1	ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในห้องเรียน					
2	ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ (Self-Access center) ทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เทียบเท่ากับการเรียนในห้องเรียน					

ความเชื่อเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		1	2	3	4	5
3	สื่อที่ใช้ในห้องเรียนไม่ควรมีความหลากหลายเนื่องจากจะทำให้เสียเวลาและเกิดความสับสนมากกว่าที่จะไม่ใช้สื่อใดเลยในการสอนในบทเรียนนั้นๆ					
4	ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียน หรือเพื่อนมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
5	สิ่งที่ควรคำนึงถึงเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนคือการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมตลอดในระหว่างการเรียนการสอน					
6	การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในห้องเรียนไม่สามารถทำได้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านเวลา					
7	ในการประเมินผู้เรียนโดยใช้ข้อสอบวัดผล ไม่ควรให้มีคำถามปลายเปิด เนื่องจากไม่สามารถตรวจวัดออกมาเป็นคะแนนได้อย่างแม่นยำ					
8	การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงในห้องเรียน สามารถทำให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในห้องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
9	การประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของผู้เรียนทำได้ยาก และไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากต้องใช้เวลาเยอะ และต้องทำหลายครั้ง					
10	การให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้นอกห้องเรียนเป็นเรื่องที่ค่อนข้างสูญเปล่าเพราะผู้เรียนยังต้องการผู้แนะนำอย่างใกล้ชิด					
11	การจัดการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้					
12	การใช้สื่อในการสอนเป็นการลงทุนที่ไม่คุ้มค่า เนื่องจากความยุ่งยากในการเตรียมสื่อ และการเลือกสื่อที่เหมาะสม					
13	การส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้า หาความรู้จากแหล่งความรู้นอกห้องเรียนอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
14	จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนคือการทำให้ผู้เรียนสามารถทำข้อสอบได้ถูกต้อง เพราะแสดงถึงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน					
15	หัวใจของการเรียนภาษาคือการที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ในห้องเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
16	การประเมินควรเน้นการประเมินผลที่หลากหลายวิธี เพื่อสามารถวัดผู้เรียนที่มีความสามารถที่ไม่เท่าเทียมกันกันได้					
17	ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดบ้าง หากยังสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ ก็ถือว่าประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษา					
18	ผู้สอนควรคำนึงถึงผู้เรียนส่วนใหญ่มากกว่าความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล					

ความเชื่อเกี่ยวกับแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		1	2	3	4	5
19	การใช้สื่อของจริงต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ ใบปลิว โฆษณา ฯลฯ เป็นสื่อในการสอนมักไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากภาษาที่ใช้ในสื่อเหล่านั้น ไม่ได้ออกแบบมาไว้เพื่อใช้ในการสอน					
20	การจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จคือการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์					

ส่วนที่ 2 : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านมีความเห็นว่าตรงกับแนวการจัดการเรียนการสอนของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ

1. _____ ก. ครูจะต้องกำกับดูแลผู้เรียนตลอดเวลาเพราะการให้นักเรียนฝึกฝนโดยไม่มีครูกำกับ มักจะเกิดข้อผิดพลาดมากมาย
_____ ข. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ฝึกฝนการใช้ภาษาทั้งในและนอกห้องเรียนด้วยตนเอง
2. _____ ก. สิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีที่สุดคือการฟังจากคำอธิบายของครูผู้สอน
_____ ข. ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ด้วยตนเอง หรือระหว่างสมาชิกในกลุ่มผ่านกิจกรรมกลุ่มที่จัดขึ้น
3. _____ ก. การใช้สื่อที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น
_____ ข. การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน และใช้เวลานานโดยไม่จำเป็น
4. _____ ก. ในการใช้เทคนิคและสื่อในการสอน ครูผู้สอนสามารถใช้เทคนิคและสื่อการสอนที่เหมือนกันกับผู้เรียนทั้งอ่อนและเก่งได้
_____ ข. การสอนผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน โดยใช้เทคนิคและสื่อที่เหมือนกันมักไม่ประสบผลสำเร็จ
5. _____ ก. ในการประเมินความสามารถของผู้เรียนข้อสอบสามารถใช้เป็นเครื่องมือประเมินผล ที่ให้ผลแม่นยำ
_____ ข. การประเมินผลควรมีการประเมินผลจากการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ซึ่งให้ผลที่แม่นยำกว่าการใช้ข้อสอบในการประเมินความสามารถของผู้เรียน
6. _____ ก. ในการเรียนภาษา จุดมุ่งหมายในการเรียนคือการที่ผู้เรียนสามารถแต่งประโยคที่ถูกต้องตามไวยากรณ์
_____ ข. ในการเรียนภาษา จุดมุ่งหมายในการเรียนคือการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้

7. _____ ก. เนื้อหาในการเรียนการสอนควรเน้นรูปแบบภาษา (grammatical structure) อย่างเป็นระบบ เช่น ส่วนประกอบของประโยค ส่วนขยายของประโยค ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาถูกต้องแม่นยำ
- _____ ข. เนื้อหาในการสอนควรเน้นหน้าที่ของภาษา (language functions) ซึ่งมุ่งเน้นภาษาที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้
8. _____ ก. การประเมินผลผู้เรียนควรทำเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้หลักสูตรเท่านั้น เพราะจะทำให้ผลการประเมินมีความแม่นยำ
- _____ ข. การประเมินผลผู้เรียนควรทำได้ตลอดเวลา แม้ในระหว่างการเรียนรู้ เพราะจะได้ทราบความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน
9. _____ ก. แหล่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง และควรเตรียมให้พร้อมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้หาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาเรียนได้
- _____ ข. แหล่งการเรียนรู้มีความจำเป็น แต่ถ้าผู้สอนสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ในห้องเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้นอกเวลาเรียนก็มีความจำเป็นน้อยมาก
10. _____ ก. ในการประเมินผู้เรียน ไม่จำเป็นที่จะต้องให้ผู้เรียนทราบหลักในการประเมินโดยละเอียด เนื่องจากผู้เรียนจะเกิดความประหม่า และสับสน
- _____ ข. ควรมีการแจ้งรายละเอียดในการประเมินผลให้ผู้เรียนรับทราบก่อน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัวก่อนการประเมินจริง

*** ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ***

ภาคผนวก ข.

ตารางสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ตารางสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

หัวข้อ	ตัวอย่าง
วิธีการสอน	T1 “หน้าที่ของครู ก็ ต้องสนับสนุนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำ ความคิดเห็น ไม่ใช่แค่พูด พูด พูด แล้วให้นักเรียน จด จด จด” T2 “จริง จริงแล้ว ก็พยายามจะให้นักเรียนเพิ่มบทบาทของเค้าในห้องเรียนมากขึ้น ถึงแม้ว่า จะไม่ได้ 100% แต่หน้าที่ของครูก็ต้องให้เค้าได้แสดงบทบาทออกมาอย่างเต็มที่ อย่างเช่นสมมุติ เริ่มสอนก็อาจจะเกริ่นก่อน ถามเค้าเรื่องโน้นเรื่องนี้ก่อนจะเข้าบทเรียน ให้เค้าตอบคำถามบ้าง ไม่ใช่ตั้งหน้าตั้งตาฟัง ตั้งหน้าตั้งตาจดอย่างเดียว” T5 “ถ้าให้พูดถึงสำคัญที่สุดในห้องเรียน ครูก็สำคัญ นักเรียนก็สำคัญ ต่างคนต่างก็มีบทบาทของตนเองใช่ไหม เช่นบทบาทของครูคือให้ความรู้ บทบาทเค้าคือเรียน ตอบคำถามที่ครูถาม แสดงความคิดเห็น เมื่อถึงเวลา ทำกิจกรรมในห้องเรียน แต่นักเรียนเค้ายังเด็ก อาจยังไม่กล้า ครูก็ต้องทำให้เค้าเห็นว่าเค้าสำคัญที่สุด ถ้าเค้าไม่แสดงบทบาทการเรียนการสอนก็ไม่เกิด” T3 “ถ้าถามว่าอะไรเป็นหัวใจในการสอน สิ่งสำคัญเลย คือ นักเรียนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมระหว่างการสอน ไม่ใช่ครูก็สอนอย่างเดียว นักเรียนก็จดอย่างเดียว ที่ทำอยู่ก็พยายามให้เค้าได้พูด ได้แสดงความคิดเห็นออกมา พยายามดึงความสนใจเค้าจากสมุดโน้ตให้มากที่สุด ว่ามันเหอะ” T4 “ทำอย่างไรเหอครับ ถ้าจะให้นักเรียนสนใจในบทเรียน เกิดความอยากเรียนรู้ เรียนอย่างสนุก ก็ต้องให้นักเรียนเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในห้องเรียนมากขึ้น ก็ต้องเน้นการทำกิจกรรมในห้องเรียนร่วมกัน ให้เค้าได้ทำมากกว่าได้ฟัง นักเรียนจะได้ไม่เบื่อ แล้วเค้าก็จะจำในสิ่งที่เรียนได้แม่นขึ้น”

ตาราง (ต่อ)

หัวข้อ	ตัวอย่าง
วิธีการสอน	T9 “ถ้าตามความคิดเนี่ย คือ ถ้าจะให้สอนให้ได้ผลจริง ๆ คือให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ให้เค้าได้มีโอกาสแสดงความสามารถในห้องเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ อะไรแบบนี้ แต่ตอนนี้แค่จะสอนให้ทันยังไม่ค่อยจะทันเลย ถ้าจะให้นักเรียนทำแบบนั้น ต้องใช้เวลามากกว่านี้” T10 “กิจกรรมเนี่ย จะทำให้เกิดการช่วยกันเรียนระหว่างนักเรียน ซึ่งทำให้เค้าอยากแสดงความสามารถ อยากมีส่วนร่วม เหมือนกับ เห็นเพื่อนทำได้ ก็อยากทำบ้าง เพื่อนเนี่ยสำคัญมากนะ พอเค้าสนุก ก็ทำให้ชอบเรียน ตั้งใจเรียนขึ้น” T5 “พอนักเรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในห้องเรียน เค้าก็สามารถนำภาษาไปใช้นอกห้องเรียนได้” T6 “ถ้าอยากให้เค้าพูดได้ ก็ต้องให้เค้าฝึกพูดเยอะๆ เตียวเค้าก็กล้าพูด พอกล้าพูด เห็นฝรั่งก็โดดเข้าใส่” T10 “ควรจัดกิจกรรมที่让孩子ได้พัฒนาการพูดเยอะๆ แล้วก็ควรมีสถานการณ์จำลองให้เด็ก เค้าจะได้จำได้ว่าเมื่อไหร่ จะพูดอะไร” T1 “เค้าไม่ค่อยสนใจเท่าไร คนเก่งก็ทำไป คนไม่ค่อยเก่งก็เจียบ ครูก็ต้องฟังแต่คนเก่ง เพราะเวลามันจำกัด” T5 “ก็ต้องคอยบอก คอยดู ถ้าให้ทำเองมักจะมีปัญหา ไม่ค่อยได้เท่าไร” T8 “ปัญหาคือ นักเรียนไม่ค่อยจะคิดเอง ครูก็เลยต้องคอยป้อน ป้อนอยู่ตลอดเวลา” T9 “นักเรียนเค้าถนัดให้เราอธิบายมากกว่า ถ้าให้ทำเอง คิดเอง ก็ไม่ดีเท่าที่ควร หรือไม่ก็ไม่ทำเลย” T7 “ถ้าพ้นจากห้องเรียนไปแล้วเนี่ย ส่วนมากนักเรียนก็ไม่ค่อยได้มีโอกาสใช้ภาษาเท่าไร”

ตาราง (ต่อ)

หัวข้อ	ตัวอย่าง
วิธีการสอน	T10 "จะให้เด็กพูดเก่งก็คงยาก เพราะประเทศเราไม่เหมือนพวกฮ่องกง สิงคโปร์ ที่ใช้ภาษาอังกฤษกันบ่อยๆ" T1 "บางทีก็ทำอะไรไม่ได้มาก เพราะสถาบันเค้ากำหนดมาอย่างนั้น"
สื่อการเรียนรู้	T5 "ก็ค่อนข้างยาก เพราะต้องสอนตามหนังสือเรียน เราอาจจะเอาช้างนอกมาบ้าง แต่ก็ไม่มาก เดี่ยวสอนไม่ทัน" T2 "ใช้สื่อก็ดี เพราะเด็กก็เข้าใจง่ายขึ้น เค้าก็สนุกด้วย" T3 "สื่อพวก อะไรรนะ ของจริง เนี่ยดีมาก ๆ ต้องมี เพราะนักเรียนเห็นจากของที่เค้าใช้จริง ๆ เวลาไปอ่านอะไรข้างนอก เค้าเข้าใจขึ้น เค้าก็ตื่นเต้น" T7 "ก็ไม่ใช่ สื่อดี สื่อดี ก็ชนใช้เข้าไป เสียเวลา บางทีก็ไม่เหมาะกับสิ่งที่จะสอน" T8 "ก็มีเหมือนกันที่บางทีสื่อก็ทำให้เสียเวลา โดยที่ไม่ค่อยได้ประโยชน์ เพราะมันไม่เหมาะกับนักเรียน" T2 "เค้าไม่ค่อยสนใจ ถ้าไม่เอากะแนนมาเป็นตัวล่อ" T5 "ตอนแรกก็ให้เด็กเข้าไปทำกิจกรรม พอมาเช็คดู แทบไม่มีใครเข้าไปเลย ตอนหลังก็เลยต้องให้คะแนน" T8 "ก็ต้องแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์ออกมาเลยว่าจะได้เท่าไรถ้าเข้าไปใช้กำหนดมาเลยเป็นครั้งๆ"
การประเมินผลการเรียนรู้	T3 "ก็ถ้าสามารถวัดได้จากสิ่งที่เค้าทำจริง ๆ ได้ก็ดี เพราะนั่นมันความสามารถล้วน ๆ ลอกไม่ได้" T6 "การประเมินก็ต้องวัดจากการปฏิบัติควบคู่ไปกับการทำข้อสอบ ผลจะได้แม่นยำขึ้น" T9 "ถ้าทำได้ก็จะดีมาก ๆ เลย วัดจากการปฏิบัติของเค้า จะได้เห็นพัฒนาการชัดเจนขึ้น"

ตาราง (ต่อ)

หัวข้อ	ตัวอย่าง
การประเมินผลการเรียนรู้	T2 "ถ้าถามให้ตอบ yes หรือ no อย่างเดียวก็ไม่ไหว นักเรียนเดาได้" T4 "เรียนภาษา ให้ท่องจำมันคงไม่ไหว ข้อสอบที่ดีก็ควรให้เด็กได้วิเคราะห์ สังเคราะห์หน่อย ไม่ใช่วัดความจำ" T9 "ประเมินจากความเข้าใจของนักเรียนเนี่ย ดีที่สุด" T10 "ถ้าวัดความจำ ชัก สองสามเดือนก็คงลืมแล้ว แต่ถ้าวัดความเข้าใจ มันลืมกันยาก" T2 "ปัญหาคือ มันประเมินยาก เพราะจำนวนนักเรียน มันทำไม่ทัน" T6 "บางทีถ้าเราประเมินไม่ถูกจุด ถึงแม้ว่าจะใช้หลักประเมินตามสภาพจริง มันก็อาจจะไม่ใช่ความสามารถของเค้าก็ได้"

ภาคผนวก ค.

หนังสือเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๒๐๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ มกราคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะภาษาและการสื่อสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุราณี กระสินธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสำรวจความเชื่อของผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบุลย์ชน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ศักดิ์สิทธิ์ แสงบุญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการสำรวจความเชื่อของผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวสุราณี กระสินธุ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หนะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6277374 มือถือ 01-3362057

บันทึกข้อความ

66

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศธ 0519.12/๘๐1๐

วันที่ ๗ มกราคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุราสินี กระสินธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสำรวจความเชื่อของผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมศรี พิบูลย์ชน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วัลลภา ไทยจินดา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการสำรวจความเชื่อของผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอุดมศึกษาที่มีต่อแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวสุราสินี กระสินธุ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ปัทมาภรณ์ หะวานนท์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุทธาสินี กระสินธุ์
วันเดือนปีเกิด	9 สิงหาคม 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23/48 หมู่บ้านเคหะธานี 3 ถ.นวมินทร์ แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพฯ 10230
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	เลขานุการ และนักวิเคราะห์ระบบ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท บางกอก แคปปิตอล อัลไลแอนซ์ จำกัด ชั้น 12 – 15 ดีกอลล์ซีซั่น 87/1 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตร กำแพงแสน
พ.ศ. 2537	ศบ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	ศศ.ม. (ภาษาและการสื่อสาร) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร